YIL: 19-2
SAYI: 6717-657

Sayısı Her Yerde 3 Kuruş

KURUN

İSTANBUL
PAZARTESİ
21
EYLUL
1936

Mançuryada esir mübadelesi

Moskova, 20 (A.) — Mongol — Mançurya hududunda evvelce Mançurya taarruzları esnasında iki taraftan alınan esirlerin mübadelesi yapılmıştır.

Parasız muayene kuponu

Bu kupondan yedisini biriktiren okuyucumuz KURUN doktoruna kendini parasız muayene ettirebilir.

İtalyanlar bir İspanyol adasını işgal ettiler

(Yazısı 2 inci sayıfada)

Cenevrede nazik bir mesele bugün halledilecek

Habeşler Milletler Cemiyetinden çıkarılacaklar mı, çıkarılmıyacaklar mı?

Necaşi'nin mümessilleri tanınmazsa Habeş hükûmeti de tanınmıyacak mı?

Cenevre, 20 (A.A.) — Salâhiyetleri tetkik komitesinin yarın sabah halletmesi lâzımgelen nazik mesele Habeş murahhaslarının salâhiyetlerini muteber addedip etmemek meselesidir.

Bunun için üç hal sureti derpiş edilmektedir:

1 — Bu salâhiyetlerin muteber addedilmesi, en az muhtemel addedilen faraziyedir.

2 — Komisyon âzası arasında ihtilâf zuhuru takdirinde ekseriyet ile akalliyetin bir raporunun asambleye gönderilmesi veyahut meselenin tamamile siyasî olduğu mütaleası ile keyfiyetin asambleye havale edilmesi.

3 — Salâhiyetlerin muteber addedilmemesi.

Bu son takdirde bazı devletler, Habeş heyetini veya diğer bir heyet tarafından Necaşinin mümessillerinin tanınmaması hususunun hükûmetini de tanımamak manasını tazammın edip etmediği meselesini halletmek üzere keyfiyetin La Haye divanına halledilmesi suretinde yapılacak teklife müzaheret edeceklerdir.

EDEN CENEVRE YOLUNDA

Londra, 20 (A.A.) — B. Eden, tayyare ile Parise gidecektir. Mumaileyh, saat 12,30 da Croydonde muntazam sefer yapan yolcu tayyaresine binecektir.

Bugün

Lejandlar memleketi

Yazan:

Sadri Ertem

(Üçüncü sayıfamızda okuyunuz)

Hitler'le konuştum

Almanya ancak kendi toprağında harp edebilir. 914 kuvvetlerine varabilmek için daha on yıl ister.

Yazan:

Lloyd George

★★

Almanyaya bir seyahat yaparak Hitlerle de konuştuktan sonra memleketine henüz dönmüş olan eski İngiliz Başvekili Lloyd George'un dünkü posta ile gelen İngilizce "Daily Express,, gazetesinde çok mühim ve şayanı dikkat bir makalesi çıkmıştır. Aşağıya iktibas ediyoruz:

★★

B. Lloyd George Almanyada B. Hitler'le görüşüyor

Almanyayı ziyaretten henüz döndüm:

Artık meşhur Alman liderini ve onun vücuda getirdiği değişikliklerden bir kısmını görmüş bir adamım.

Hitlerin usulleri hakkında ne düşünürseniz düşününüz — şüphesiz bunlar parlâmanter bir memleketin usulleri değildir — hiç şüphe yoktur ki bu adam, halkın ruhunda, biribirine karşı olan tavırlarında, içtimaî ve iktısadî vaziyetlerinde büyük değişiklikler husule getirmiştir.

Nüremberg'de verdiği nutuklar arasında dört yıl içinde yepyeni bir Almanya ortaya koyduğunu söylerken hiç mübalâğa etmemiştir.

Bugünkü Almanya harpten sonraki meyus ve âciz Almanya değildir. Ümit ve itimatla dolu ve kendi hudutları dışından hiç bir müdahale görmeksizin kendi azmile yaşamakta olan bir Al-

(Sonu: Sa. 6 Sü. 1)

Ayasofya müzesinde

iki esas üzerinde tamirlere başlandı; bütün Bizans eserleri müzede toplanacak

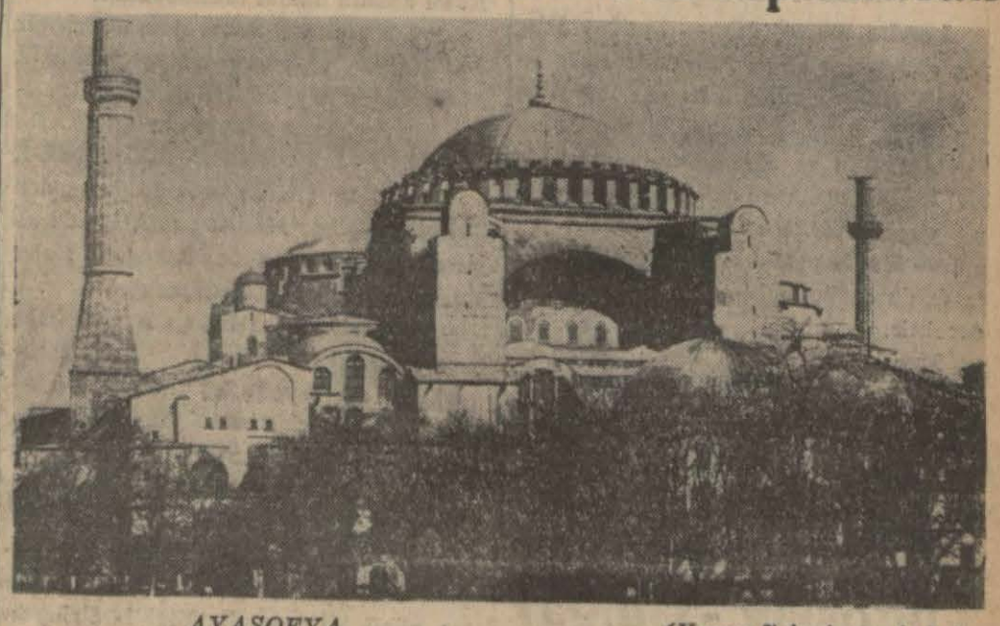

AYASOFYA

(Yazısı 7 inci sayıfada)

İtalya Akdeniz meselesinin hallini istiyor

Lokarno konferansına iştirak için de İtalyanın ileri sürdüğü şart bu

İngiltere milletleri iskandille meşgul

Cenevre, 20 (A.A.) — M. Delbos, cuma günü İngiltere tarafından 23 temmuz tarihli Fransa - İngiltere - Belçika zaptında akdi derpiş edilmiş olan konferansın toplanmasını teshil ve tecil maksadile alâkadar devletlere gönderilmiş olan notanın muhteviyatına muttali olmuştur.

Bu notada yeni hiç bir teklif yoktur. Temmuz zaptının bir tefsirinden başka bir şey olmıyan nota, İngiltere tarafından alâkadar devletlerin iskandil edilmesi mahiyetinde bir şeydir.

İTALYA AKDENİZ MESELESİNİN HALLEDİLMESİNİ İSTİYOR

Roma, 20 (A.A.) — "Corriere Padano,, diyor ki:

İtalyanın Lokarno konferansına iştiraki, şimdiki halde Habeşistanın fethi hadisesinin vazettiği şekilde Akdeniz meselesinin halledilmesine tabidir.

Kollektif emniyet sisteminin iflâsından sonra İtalya, şimdi de mıntakavî emniyet projesini kabule davet ediliyor. İtalya coğrafî bakımdan bu projeye bigânedir. İtalya halihazırda kendi emniyetinin zımandarlarını, mukabilinde bunlarla mütenasip hiç bir şey talep etmeksizin, vücuda getirmek mecburiyetindedir. Akdeniz meselesi Habeşistanın fethi ve bu fethin hukukî ihtilâfları ve bilhassa İngilterenin Akdeniz siyaseti meseleleri halledilmeden evvel İtalya, yeni bir Lokarno konferansına nasıl iştirak edebilir? Konferansı hazırlamak için diplomasinin yapacağı birçok şeyler daha vardır.

Yugoslavya intıbaları

Eski Raguza'da

Vapur güvertesinde mayo ile dolaşan garip bir kadın; medeniyet şekli değişiyor mu?

Türk gazetecileri Adriyatik sahillerinde.

(Yazısı 2 inci sayıfada)

Melih Romen boksörü dövdü

Bisiklet takımımız Rusyada yüz kilometrelik koşuda birinci oldu

Galatasaray ve Güneş klüpleri nihayet birleştiler - Fener sahasında 4×400 bayrak yarışında Güneş takımı eski rekoru kırdı

Suriye heyeti

Fransız - Suriye muahedesini imzalıyan heyet Çarşambaya şehrimizde

Pariste Fransız - Suriye muahedesini imzalamış olan on kişiden mürekkep Suriye heyetinin çarşamba günü şehrimize gelmesi beklenmektedir. Heyet burada bir kaç gün kadar kalacak ve kuvvetli bir ihtimale göre Ankaraya uğradıktan sonra Suriyeye geçecektir. Heyetle beraber Kont dö Martelin de beraber gelmesi muhtemeldir.

Melih - Teodorcsko maçından bir enstantane

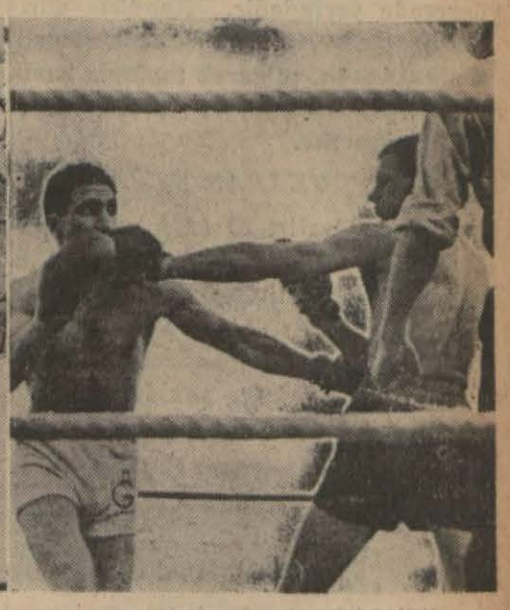

4×400 bayrak koşusu neticelenirken

(Yazıları 4 üncüde)

SON HABERLER

İtalyanlar bir Ispanyol adasını işgal ettiler

Madritte siperler kazılıyor, evler istihkâm haline konuluyor

Son Kristof Kolomb da kurşuna dizildi!

Barcelon, 20 (A.A.) — Solidaridad Obrera gazetesi Mayorka adasına İtalyanların çıktığını ve İtalyanların kumandasında bulunan adada şimdi iki renkli İspanyol bayrağının yanında İtalyan bayrağının dalgalandığını temin etmektedir.

Bu gazeteye göre, İtalyan subayı Rossi adanın hakikî diktatörüdür.

Jon Marş tarafından satın alınan bir çok İtalyan tayyaresi adaya gelmiştir. Marş da bu tayyarelerden biriyle gelerek adayı şahsen ziyaret etmiştir.

MADRITTE SİPERLER KAZILIYOR

Paris, 20 (A.A.) — Buraya gelen haberlere göre, Madrit sokaklarında siperler kazılmasına başlanmıştır. Evler ıstihkâm haline kalbedilmektedir.

Anarşistlerin başbakan Bay Kaballero'ya müracaat ederek hükûmetin "âmme federasyonu komitesi,, ne çevrilmesini istemişlerdir. Bu komitenin vazifesi bakanları sosyalize, hususî servet ilga ve 17 den 45 yaşına kadar bütün erkekleri seferber etmektedir.

Kristof Kolomb ailesinin son yaşıyanı 76 yaşında dük Verakua'nun cuma günü kurşuna dizildiği bildiriliyor.

KATALONYA HÜKÛMETİ KAÇTI

Paris, 20 (A.A.) — Bilbao limanı, iaşeye mani olan milliyetperverlerin kruvazörleri tarafından abloka edilmiştir. Kartajen'e mühimmat yüklü bir Meksika vapuru gelmiştir.

Koronya radyosu, Katalonya hükûmet azasının tamamen İspanyayı terketiklerini ve Kompanis de kaçmak istiyorsa da anarşistler tarafından nezaret altında bulundurulduğunu bildiriyor.

Yeni bir İngiliz müstemlekesi mi

Filistinde bir plan hazırlanıyor

Londra, 20 (A.A.) — Sunday Dispeç gazetesine göre, Filistinde Arap — yahudi anlaşmazlığının halline matuf olan proje, şimalde Suriye hududu ile cenupta Hayfa ve Karmel dağı arasında bir İngiliz müstemlekesi ihdasını derpiş etmektedir. Bu müstemleke Musul — Hayfa petrol borusunun ve Hayfa deniz üssünün himayesini temin edecektir.

Memleketin diğer kısmı Arap ve yahudi nüfuz bölgelerine ayrılacak ve bunlar belki de bir kantonlar fedaral birliği şeklinde idare edilecektir.

Bu plânın teferrüatı Arap ve yahudi şeflere verilmiştir.

Yugoslav - Bulgar dostluğu

Bulgar Başvekili Stoyadinoviçle görüşecek

Belgrat, 20 (Hususî) — Bulgar başvekili B. Georgi Köseivanof, Cenevreye gitmek üzere, Yugoslav hududundan geçerken, Vrema gazetesinin muhabirine şunları söylemiştir:

"Milletler cemiyetinin toplantısında bulunmak üzere, Bulgar murahhas heyetile birlikte Cenevreye gidiyorum. Cenevre, cemiyetin dahilî nizamnamesinin tadili görüşülecektir.

"Bu toplantı esnasında Yugoslav başvekili B. Milan Stoyadinoviç ile görüşmek istiyorum. Cenevrede kabil olmazsa dönüşte Yugoslavyada görüşeceğim. Bu görüşmelerimde Yugoslav - Bulgar dostluğunu bir kat daha kuvvetlendirecek olan bir anlaşmaya varacağımıza şimdiden eminim.,,

Titüleskonun vaziyeti fenalaştı

Romen Başvekili kendisine sağlık diledi

Saint Moritz, 20 (A.A.) — Dün öğleden sonra B. Titüleskoya yapılan kan nakli ameliyesi değil, fizyolojik serum şırıngasıdır.

Doktorlar son dakikada kan nakline lüzum olmadığına hükmetmişler, ancak gıdanın kifayetsizliğini telâfi için serum şırıngası yapmak istemişlerdir. Bu ameliyeden sonra B. Titüleskonun sıhhî vaziyetinde hafif bir salâh görülmüştür. Hastanın irade kuvveti ve idraki şayanı hayret derecede yerindedir. Kendisi dün Cenevrede gerek Milletler Cemiyeti toplantısında, ve gerek toplantı haricinde olup biten şeyler hakkında malûmat almıştır.

VAZİYET TEKRAR FENALAŞTI

Saint Moritz, 20 (A.A.) — Titüleskonun sıhhî vaziyetindeki salâh devam etmemiştir. Öğleden sonra doktorlar üçüncü bir kan nakli ameliyesine lüzum görmüşlerdir. Hastanın etrafındakiler yeniden endişeye düşmüşlerdir.

RUMEN BAŞVEKİLİ SAĞLIK DİLEDİ

Bükreş, 20 (A.A.) — Titüleskonun ahvali sıhhiyesinin bazı endişeler verdiğini öğrenen Başbakan Tataresko, mumaileyhe bir telgraf çekerek sağlık temennisinde bulunmuştur.

Hitler

Ukrayna ve Siberyayı istemiyormuş

Berlin, 20 (A.A.) — Dnb. Ajansı, Hitler'in Nürenberg nutkunun güya Almanyanın Ukrayna, Ural ve Siberyayı istediği tarzında tesfirini şiddetle protesto ederek diyor ki:

Hitler ancak Bolşevik ve nasyonal sosyalist ekonomi rejimleri arasında bir mukayese yapmak istemiştir.

Diğer taraftan Nürenbergde söylenen Bolşevik aleyhtarı nutuklar, Almanya ile Sovyetler arasındaki normal münasebatta değişiklik yapan hiç bir fiilî hareketle tezahür etmemiştir.

Yunanistanda

Komünizm aleyhindeki kanun

Atina, 20 (A.A.) — Resmî gazete, komünizm aleyhinde tanzim edilmiş olan kanunun metnini neşretmiştir. Bu kanun, müessis rejimi yıkmayı istihdaf eden fikirleri ve usulleri memleket dahilinde yaymağa teşebbüs edenlerle grev yapılması için tahrikâtta bulunanlar hakkında asgarî üç ay hapis ve yirmi dört ay nefi cezası tatbik edileceğini natıktır. Ellerinde bu kanun ahkâmına mugayir kitaplar bulunan matbaacılar ve kütüphaneler sahipleri bunları yirmi gün zarfında teslime mecburdurlar.

MİLLÎ HİSSİ YÜKSELTMEK İÇİN

Atina, 20 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor:

Bakanlar meclisi tarafından tasvip edilen idarî ademi merkeziyet kanunu, her vilâyet merkezinde bir genel konsey bulunacağını ve konsey azasının hükûmet tarafından valinin göstereceği memurlar ve eşraf listesinden seçileceğini tesbit etmektedir.

Gelenler, Gidenler

Kültür Bakanlığının Fransadaki Türk talebe müfettişi B. Reşad Şemsettin dün Ankaraya gitmiştir.

"Harpten korkmuyoruz!,,

Çek Cumhurreisi "emin dostlarımız var,, diyor

Belgrad, 20 (Hususî) — Braslavada Küçük Anlaşma konferansından dönüşte Çekoslovak cumurreisi B. Beneş, söylediği bir nutukta şöyle demiştir:

"Harpten korkmuyoruz. Bununla beraber harbe mani olmak için, elimizden gelen her şeyi yapacağız. İcap ederse tek kişi kalmayıncaya kadar çarpışacağız.

"Küçük Anlaşmanın son toplantısında aramızdaki dostluğun kuvvetini sarih bir şekilde anlaşmış olduk. Emin ve daimî dostlarımız var ve komşularımızla her hususta anlaşmış bulunuyoruz.,,

Küçük anlaşma ve Fransa

Delbos hariciye vekilimizle ve diğer nazırlarla görüştü

Cenevre, 20 (A.A.) — Havas: B. Delbosun dün, BB. Litvinof, Tevfik Rüştü Aras, Ozuski, Antonesko, Subotiç ve Beck ile yaptığı görüşmeler Fransanın bilhassa Küçük Antant karşısındaki müsait durumun değişmemiş olduğunu, Bratislava görüşmelerinin Fransa ile Küçük Antant arasındaki bağları sıkılaştırmış olduğunu, ne münferit bir manevra, ne de Küçük Anlaşma — Fransa münasebetlerinin gevşemesinin mevzuubahs olmadığını göstermiştir.

B. Beckin Berlinden Danzig statüsüne ve Lehistan menfaatlerine hürmet taahhüdü temin ettiği ve fakat Berlinin Milletler Cemiyeti komiseri Lestere daima muarız olduğu olduğu zannedilmektedir.

FRANSANIN ŞARK DOSTLARI İLE MÜNASEBETLERİ İNKİŞAF EDECEK

Paris, 20 (A.A.) — Petit Parisien gazetesi yazıyor:

İlk temaslar, önümüzdeki aylar zarfında Fransız faaliyetinin orta ve doğu Avrupadaki Fransız müttefiklerile sıkı bir temasta inkişaf edeceğini göstermektedir. Delbos — Litvinof görüşmesi Bilhassa İspanyadaki dahilî harp meselesile Almanyanın vaziyetine ve Beşler konferansına taallûk etmiştir.

Maten gazetesi, beşler konferansının Asambleye bir başka heyetin kabulü hakkındaki müzakereler seyrini şaşırmazsa bir neticeye varabileceğini yazıyor.

piş etmektedir. Bu teşkilâtın başında veliaht Paul bulunacaktır.

BİR MEKTEPLİNİN BAŞVEKİLE MEKTUBU

Atina 2 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor:

Gazeteler, bir mektepli tarafından başbakana gönderilen bir mektubu neşrediyorlar. Mektepli bu mektubunda hükûmet tarafından tevessül edilen finansal kalkınma işine yardım olarak mevcut bir dolarını başbakana göndermektedir. Başbakan kendi el yazısı ile cevap vermiştir. Gazeteler bu hareketin Metaksas hükûmetinin ulus tarafından ne kadar inan ve sevgi ile takip edilmekte olduğunu gösterdiğine delil teşkil ettiğini kaydediyorlar.

Yugoslavya intıbaları

Eski Raguza'da

Vapur güvertesinde mayo ile dolaşan garip bir kadın; medeniyet şekli değişiyor mu?

Dubrovnik, 14 Eülül (Başmuharririmizden) — Dün akşamdanberi (Dubrovnik) teyiz; yani Dalmaçya sahillerinde altı asır yaşıyan ve Osmanlı imparatorluğunun en satvetli zamanlarında bile Türk hâkimiyetine girmekten kurtulmuş oaln eski küçük (Ragüza cumuriyeti) nin merkezinde bulunuyoruz.. Vaktile Napolyonun (Ragüza) yı illirya krallığına ilhak ettiği zaman hayatı sona eren bu küçük cumuriyetin idaresindeki yerler şekil itibarile halâ bugün hiç değişmemiştir. Kale duvarları, kiliseleri, sarayları, o zamanda bütün bu yerlere hâkim olan adamların konakları bugün yerli yerindedir.

Vakıa on sekizinci asırda burada büyük bir hareketi arz olmuş, bütün bu kale duvarları sarsılmış, bir çok binalar yıkılmış, duvarlar yarılmış. Bununla beraber sonradan hareketi arzın tahribatı tamir olunmuş, o kadar ki bütün kalelerin, kiliselerin, sarayların, bütün büyük ve küçük binaların duvarlarına bakınca sanki insan kendini altı yedi asır evvelki Ragüza kalesi içinde yaşadığını sanıyor. Yalnız eski Ragüza, şimdiki Dubrovnikin altı yedi asır evvelki hayatı ile bugünkü hayatı arasında bir fark vardır: Bu da bu kale duvarları arasında geçinen insanların harpçı değil, sulhçu olması o zamanki sarayların içine dükkânlar, mağazalar, kahveler, gazinolar, bürolar kurulması, buralarda dolaşan insanların da ekseriyetle hariçten gelen turistlerden ibaret bulunmasıdır.

Yeni Dubrovnik biraz İstanbulun Halicine benziyen uzun ve dar bir körfezin içindedir. Eski Dubrovnik bu körfezi kapıyan yarım adanın arkasında şimalden dağlarla kapalı ve sadece cenup rüzgârlarına ve güneşlerine açık bir limandadır. Bu coğrafî vaziyet itibarile burada sıcak memleketlere mahsus nebatlar ve ağaçlar kolayca yetişir. Onun için Dubrovnik'in kale dışındaki kahveleri hep palmiye gölgelerinde kurulmuştur.

İngiltere kralı sekizinci Edvard bu yıl Akdeniz gezintisini yaparken Dubrovnike de uğramış. Hem de burada on dört gün kalmış. Kralı görmek için Avrupanın her tarafından bir çok seyyahlar buraya gelmiş. Böylelikle bu sene Dubrovnik için en kalabalık bir mevsim olmuştur. Bugün bile halâ bu kalabalık devam etmektedir. Şimdi şehirde bin beş yüzden fazla yabancı bulunduğu tahmin ediliyor. Bundan dolayı otellerde yer bulmak çok zorlaşmıştır. Türk gazetecilerinin gelecekleri bir kaç gün evvel telgrafla bildirilerek bir otelde, yer tedariki istenilmiş olduğu halde yedi kişilik yolcu grubunu bir tek otele yerleştirmek mümkün olamamış, gazeteciler ikiye ayrılmıştır. Bir kısmı Emperiyal, bir kısmı da Petka oteline inmiştir.

Dubrovnike gelirken yakın iskelelerden birinden vapura garip bir kadın yolcu binmişti. Bu kadın vapurun güvertesinde mayo ile dolaşıyordu. Buraya gelince Dubrovnik sokaklarında da buna benzer kıyafetlerin çoğaldığını gördük. Montrö konferansı sırasında iki bin metre yüksekliğinde bir dağ tepesinde kadınlı erkekli sporcuların çırıl çıplak dolaştığını görmüştük ve hayret etmiştik. Anlaşılıyor ki çıplak sporcular yavaş yavaş şehirleri de istilâ edecek. Bundan sonra tebiate karşı mukavemet eden çıplak milletler yetişecek; ve bir gün çıplak milletler medeniyeti yükselecek.

Dubrovnikin bir tek gezinti yeri vardır. Bu da eski kale duvarları arasında mahsur olan (Kral Pier) meydanıdır. Meydana hiç bir taraftan araba, otomobil girmesine imkân yoktur. İki tarafı eski taş binalarla yabancı seyyahların hatıra olarak satın alacakları şeyleri satan dükkânlar doludur. Dubrovnik'e ilk giren kimse kendini Venedik sokaklarında sanıyor. Arada o kadar benzerlik var. Fakat tarihin hiç bir devrinde Ragüza İtalyanların eline geçmemiştir. Tamamiyle tersi olarak Raguzalılar çok defa muvaffakiyetle Venediklilere rekabet etmiştir. Eski Raguzanın tarihe bırakmadığı "şüphe,, dir. "Kendine bile inanma,, sözü buradan kalmıştır. Yaktiş Ragüzada cumurreisi senede bir defa intihap edilirmiş. Cumurreisinin muhafız zabitleri haftada bir, şehrin kumandanı da her gün değişirmiş!

Dubrovnik bizim eski Bosna - Hersek vilâyetile eski Karadağ krallığı arasındaki hudut mıntakasını teşkil ediyordu. Onun için buradan eski Karadağ krallığının merkezi olan (Cetine) ye gideceğiz. Ondan sonra (Bosna) ya döneceğiz.

ASIM US

Gazetecilerimiz Yugoslavyadan bugün şehrimize geliyorlar

Belgrad, 20 (Hususi) — Yugoslavyayı ziyarete gelen ve Başvekil B. Milan Stoyadinoviçin misafiri bulunan Türk gazetecileri bugün Semplon ekspresi ile İstanbula hareket etmişlerdir.

Gazetecilerimiz yarın sabah (Bu sabah) yedi buçukta Sirkeci garına muvasalat etmiş bulunacaklardır.

Türk muallimleri Sovyet Birliğinden ayrılırken

Moskova, 20 (A.A.) — Türk muallimleri namına B. Rüştü, Sovyetler birliğinden ayrılırken B. Bubnof'a aşağıdaki telgrafı göndermiştir:

Heyetimiz, kendisine yolumuz üzerinde her yerde gösterilmiş olan alâka ve istisnaî güzel muameleden fevkalâde mütehassisdir. Memleketimize hararetli dostluk hisleriyle dönüyoruz. Şahsımızda bütün Sovyet terbiyecilerini selâmlar ve derin hürmet hislerimizin kabulünü rica ederiz.

Dahilve vekâletinde değişiklik rivayeti

Dahiliye vekili ve C. H. P. genel sekreteri B. Şükrü Kayanın Milletler Cemiyeti daimî murahhaslığımıza tayin edileceği ve dahiliye vekilliğine Maarif vekili B. Saffet Arıkanın getirileceği Belgrat radyosunun bir haberinden naklen yazılmıştı. Yaptığımız tahikatta bu şayiayı tezkip veya tekit eden hiç bir malûmat alınamamıştır.

Fransa dünyaya hitaben

Bir sulh beyannamesi neşredecek

Paris, 20 (A.A.) — Sü bakanı B. Daladiye Rouen'de başka memleketlerin siyasal rejiminin Fransayı alâkadar etmiyeceğini, Fransız hükûmetinin bir kaç gün zarfında dünyaya hitaben bir beyanname neşrederek barış arzusunu ilân edeceğini, fakat bu barış arzusunun Fransanın pasif ve gayri faal kalacağı demek olmadığını ve bu beyannamenin kâfi olmadığını, Fransanın malik olduğu bütün vasıtalarla memlekete hürmet ettirmiye karar vermiş olduğunu göstermesi lâzım geldiğini söylemiştir.

Türk - Suriye anlaşması üzerinde

Paris, 19 — Türkiye Hariciye Vekili B. Tevfik Rüştü Aras bugün Fransız Hariciye Nazırı B. Delbos ile yeni yapılan Fransız — Suriye anlaşması üzerine Türk — Suriye anlaşmasında yapılacak değişiklikleri görüşmüştür.

B. Delbos ayrıca Sovyet ve Leh hariciye nazırlarile de görüşmüştür. B. Eden de yakında Parise gelecektir.

Başvekilimiz

General İsmet İnönünün yarın olmadığı takdirde, yarından sonra Ankaraya dönecekleri haber alınmıştır.

... Ankara - Bükreş ...

20

Yazan: *Sadri ERTEM*

Ljandlar memleketi

Yeni kilisenin temeli tutmayınca, usta Manole, kendi karısını kilisenin temel duvarlarına nasıl gömdü?

Halk arasında yaşıyan çok güzel bir efsane

Karpatların etekleri, nehir boyları efsanelerin, Lejantların memleketidir. Lejantlar sanki yarı bellerine kadar karlarla örtülü Karpatlardan bir yarı ilâh tavrile vadilere, nehir kenarlarına yayılır. Dağların yaratıcı ve efsaneler halkedici bir kudreti var. Oluşa bir de koyu, esrar dolu ortodoks hıristiyanlığı, köy ruhunun iptidaîliğini ilâve ediniz realite yerine, modern insandan yalan, iptidaiden efsane dinlemenin sebebini anlıyacaksınız.

Tabur tabur askerler, önlerinde renk, renk bayraklarla köylüler pazar gününün öğle saatinde Curtea d'arges'in duvarları önünde yer almak için ilerliyorlar. Köylüler pazarlık elbiselerini giymişler kilise yolundadırlar. Kiliseye gidenler kadar kilisenin mensuplarının elbiseleri de tuhaftır.

Kırmızı kadife külâhlı papas, başları hotozlu kadınlar ve bir şaman kıyafetine benziyen tuvaletleri ve nihayet âyinle karşılaşıyorsunuz.

Neago Basarab, Curtea d'arges tarafından 1512 den 1521 e kadar on sene içinde yaptırılmıştır. Bu binanın dış tezyinatı, kapısı Türktür. Planı Sırp, içinin tezyinatı Bizanstır.

Şimdi 1860 dan sonra gelen kral ve kraliçelerin türbelerini de ihtiva eden Manastır tam Romendir. İstanbuldan Anadoludan, Belgrattan bir şeyler taşır, bu manastırda Dealu manastırı gibi Beyazıt camii tesiri, yahut Anadolu türbelerini hatırlatan Fundeni-doamnei kilisesi ruhu yoksa da gene haricî tesirler kendini hissettirir.

Bu kilise Romen mimarisi için değil, türbeler taşıdığı için değil, efsanesi için güzeldir. Onun için Curtea d'arges bir yaz melankolisine benzer.

Kral birinci Şarl tarafından restüre edilen bu manastır insanların kalbinde iki ölünün hatırasını canlandırır.

TEMELİ TUTMIYAN KİLİSE EFSANESİ

Monole usta bir mimardır. Koyu bir mutaassıp olan Basarab Neago klisenin bir an evvel bitmesini ister. Her gün mimarı huzuruna çağırır. Her gün duvarlar gün batmcaya kadar yükselir. Sonra gece karanlık basınca taş taş üstünde kalmaz. Yükselen duvarlar çöküverir. Ertesi sabah gene yeni baştan işe başlanır..

Manole bir taraftan meslek haysiyetinin küçüle küçüle kaybolduğunu hisseder. Çünkü herkes artık onunla alay etmektedir. Halbuki Manole usta ve herkes tarafından liyakati tasdik edilmiş bir san'atkârdır.

Beri taraftan prensin boynunu vurdurması işten bile değildir. Onun için hergün sabahleyin cellâdın yapı yerinde kendisini karşılıyacağını tahmin ederek evinden sokağa çıkar.

Duasını yapar, güzel karısile helâllaşır. Ve karısının kendisinden sonra başkalarile yaşıyacağını acı acı düşünürdü.

Bir gün bu Arges nehrinin kenarında çayırlar içinde uykuya dalmıştı. Uyku içinde kulağına acayip sesler gelmiş!

Uyandığı zaman adeta içinde birisi ona şunları söylüyordu:

"Yarın sabah erken kalkan ve ilk önce yemek getiren işçinin karısını duvarın içine örmeli,,

Manole rüyasını arkadaşlarına anlattığı zaman kimse hayret etmedi.

Herkes bu usulü bildiğini söyledi.

Arkadaşları dediler ki,

"— Hakikaten bir binanın temeli tutmazsa binanın duvarı bir insanın üstüne örülür.

Manole arkadaşlarına:

"— Sakın dedi, bunu karılarımıza söylemiyelim..

Arkadaşları:

"— Hayhay dediler.

Ertesi sabah Manolenin karısı eline ekmek çıkını ile geldi. Çünkü öbürleri karılarına meseleyi anlatmışlardı.

Manole güzel karısına bir şey söylememişti. Kadın yemeği yapı yerine getirdi. Manole sapsarı kesildi.

Kadın bu sabah ne kadar güzeldi. Ona şimdiye kadar aslâ göstermediği şirinliği her tarafından fışkırıyordu. Halleri, gözleri, dudaklarının kenarları, dili, konuşuşu, yanakları, bilekleri, ellerinin üstündeki mavi kan damarları, şeffaf derisi, incecik beli,, geniş kalçaları küçük ayakları ona son bakışın son görüşün, ve bir daha görmemenin, bir daha işitmemenin, son olmanın güzelliğini bütün kudretile damla, damla hissediyordu.

Bu şimdiye kadar keşfedilmiyen anlaşılmıyan muammanın o günde açılıvermesi Manoleyi bir an için durakladı. Bir an için, içinden geçti:

"— Yavrum diyecekti, haydi buradan savuş!

Söz, dudaklarının ucuna kadar geldi. Bazan sular vardır, gözle görülür, elle tutulur gibi meydandadır. Fakat bir kazma, bir zorlama suyu ortadan kaybeder...

Manole "Haydi yavrum buradan savuş,,

Diyemedi. Dediğini şöyle zihninde tasarladı, ne olacaktı. güzel kadın kurtulacak, fakat kendisi Hospodarın emrile öldürülecekti. Kadın bir başkasına varacaktı, daha sonra, şöhretli mimarın adını iş yapamıyan, meharetsiz adam diye hatırlıyacaklardı.

Dilini ısırır gibi sözünü geriye itti. Sonra kadına tatlı, tatlı baktı:

"— Şu temele bas, dur dedi..

Kadın kocasının emrine itiraz etmedi. Derhal ayaklarını temele koydu.

Manole bir taş aldı ayağının arkasına; bir taş aldı ayağının üstüne koydu.

Kadın gülümsiyerek kocasına baktı:

"— Bu sabah alay mı ediyorsun Manole dedi, sen bir çocuk oldun galiba!

Manole bu sözü işitmemiş gibi olduğu yerde hareketine devam etti..

Kadın elindeki oyalı bezle kocasının altınındaki teri sildi...

Taşlar dizlerine doğru yükseliyordu:

"— Manole dedi, şakayı bırak...

Manole sessizce, taşları yığıyordu.

Kadın kocasının taşları yığmasına değil; kendisine cevap vermemesinden canı sıkıldı.

Kocasının yakasını tuttu:

— Manole, dedi, bana niye cevap vermiyorsun?.

Sonra kocasının yüzünü okşadı:

"— Manole evde işlerim var. Bırak beni... Biliyorum akşama kadar beni burada yanında alakoymak istiyorsun?

Manole halâ cevap vermiyordu. Kadın seslendi:

"— Manole Allah aşkına artık bırak.

Manole artık karısının yüzünü görmüyordu. Sesini işitemiyordu ve sadece taşları yığıyordu. Manzarayı gören öbür ustalar adet yerini buluyor diye kıllarını bile kıpırdatmadılar.

Kadın artık nefes alamıyordu. Taşların arasından boğuk bir ses geldi:

"— Manole bu, fena şaka biliyor musun? Alay etme canım...

. . . . . .

Ustalar ertesi sabah duvarları sağlam buldular. Kilise kolayca yapıldı. Negol Basarab kiliseyi ziyaret etti, mimarın şanı üstüne destanlar yazıldı, kilisenin bitmesi şerefine kurbanlar kesildi Ziyafetler verildi, bayramlar tertip edildi.

Prens kiliseyi gezdikten sonra Manoleyi huzuruna kabul etti.

"— Manole dedi, meharetin dünyaca malûm, şöhretin ufuktan ufka gidiyor. Ben senden bu Curteo d'orgeşin ayni bir kilise daha istiyorum.

Manole karısının ekmek getirdiği sabahı hatırladı. Ve bütün manzaraları soğuk ter dökerek yeniden yaşadı. Sonra arkadaşlarını düşündü, temeli tutturmak için onlar gene karılarının kulaklarına fısıldıyacaklar, gene kendi karısı temeli tutturmak için taşla örülecekti. İnsan kanı üstüne kurulan bu şöhret, bu itibar ona ağır geldi.

Elini kalbine koydu, sonra cevap verdi:

— Hayır Voyvoda, ben yeni bir kilise daha yapamam... Bunu söylerken yeni karısının hayatını kurtaran bir insan huzurunu duyuyordu.

Voyvoda ondan bu cevabı beklemiyordu.

Voyvoda hiddetlendi:

"— Seni bir şekilde affederim. Bu kilisenin çan kulesinden uça, uça aşağıya inersin!.. Allah sana bu kudreti verirse, yani o seni affederse...

Manole:

"— Başüstüne dedi, ve kilisenin çan kulesine çıktı.

Halk konuşuyordu:

"— Uçar....

"— Uçamaz...

Manole çan kulesinin kenarına geldi. Ayaklarına tahtadan kanatlar takarak inmek tecrübesine hazırlanıyordu. Kalabalık arasında yeni karısı da vardı. Gözü, karısının gözlerine ilişti.

Sonra Manole taştan bir ses işitti; ilk karısının sesi:

"— Manole dur.. Şakayı bırak diyordu.

Bu kadının sesi onu herşeyden caydırdı.

Bir ceset boşluğa doğru yuvarlandı.

Bir teoloji âlimine göre Manole kâfirdir: İkinci karısını da feda edip Allahına bir ev daha kazandırmalı idi.

(Arkası var)

ŞEHİRDE

Sovyet Rusyada

Tetkik gezisi yapan muharrir ve muallimlerimiz döndüler

Bay Sadri Ertem

Üç haftayı mütecaviz bir zamandanberi Sovyet Rusyada tetkik gezisinde bulunan "İşaretler,, muharririmiz ve matbuat umum müdürlüğü memleket müşavir Sadri Ertem ile İsparta saylavı Kemal Ünal dün şehrimize dönmüşlerdir. Bu arada gene Sovyet Rusyada pedagoji tetkikine çıkan 40 kişilik muallim kafilesi de gelmiştir.

Sadri Ertem ve Kemal Ünal evvelâ Odesaya uğradıktan sonra doğru Moskovaya geçmişler, oradan Leningrada yapılan bir ziyareti müteakip Sivastapol, Yalta, Livadya şehirlerile daha bir çok büyük şehirler ve kasabaları dolaşmışlar ve tekrar Odesaya dönmüşlerdir. Sovyet Ruzyada yirmi beş günlük bir tetkik gezisi yapan muharrir ve muallimlerimiz büyük fabrikalarla beraber bilhassa sınaî muhitleri gördükleri gibi ayni zamanda Sovyet Rusyanın kültür işlerin de tetkik etmişlerdir.

Sadri Ertem ve Kemal Ünal bir iki güne kadar Ankaraya döneceklerdir.

Bir kadın pencereden düşüp öldü

Üstte: Pencereden düşen Leonora, altta: Faciayı öğrenen kocası ağlarken

Dün saat birde Galatada Tünel meydanında bir facia olmuştur:

Tünel meydanında Sünbül sokağında Ali Sadi apartımanının dördüncü katında oturan 24 yaşında Leonora pencereden bakarken otuz metro yükseklikten düşmüş, hemen ölmüştür. Leonoranın pencerede kocasını beklerken aşağı baktığı bir sırada müvazenesini kaybedip düştüğü anlaşılmıştır.

Kocası Jak kazadan sonra apartımana gelmiş, sokakta karısının cesedini görünce bayılmış, saatlerce ağlamıştır.

İstanbulda yeni bir sirk

70 vahşi hayvanın bulunduğu sirkte dört fil ve yedi aslan var

Altı yedi sene kadar evvel şehrimize gelmiş bulunan büyük Benamar sirkinden sonra bu ayın yirmi dördünde ilk defa olarak ikinci bir sirkin daha gelmesi beklenmektedir. Öğrendiğimize göre yeni sirkin içinde dört fil, 7 arslan, on beyaz ayı, yirmi yaban eşeği ve diğer muhtelif hayvanlar olmak üzere yetmiş kadar vahşî hayvan bulunmaktadır.

Keudski sirki ismini taşıyan bu sirk dünyanın tanınmış en vahşî hayvan sirklerinden birisidir. İzmir panayırının açılması münasebetile İzmire davet edilmiş ve halk tarafından büyük bir alâka ile karşılanmıştı. Sırkın şimdilik İstanbulun neresinde kurulacağı bilinmemekle beraber en münasip yer olarak Sürp Agop mezarlığı gösterilmektedir.

Kumpanya gelir gelmez bütün çadır ve vagonlarını burada açacak, ayni zamanda tertibat da alacaktır.

Vahşi hayvanlar sirki İzmire Egepalas sahibi Bay Murat tarafından getirilmişti.

Belediye zabıtası

Öğleden evvel kursa, öğleden sonra vazife görecek

Belediye zabıta memurlarının da polis vazifelerinde tecrübe sahibi olmalarını temin için bir müddettenberi kursa devam etmeleri mecburî tutulmuştu. Fakat memurların sabahtan akşama kadar kursta bulunmaları şehrin bazı beledî işlerinin tanzimi meselesini güçleştirdiğinden bunların öğleye kadar kursta çalışmaları muvafık görülmüştür. Memurlar öğleden sonra vazifeleri başına döneceklerdir ve bilhassa Beyoğlu ile Eminönü gibi mütekâsif mıntakalarda bulunacaklardır.

Son defa yapılan bir kontrolda iş başında bulunan belediye zabıtasının azlığı yüzünden bir çok seyyar satıcıların halkı rahatsız ettiği görüldüğü gibi bazı beledî cezaların da tahsil edilemediği anlaşılmıştır.

RADYO PROJESİ

Radyo işini iyi bir şekilde tanzim için üzerine almış olan Nafia bakanlığı ötedenberi hazırlanmakta olan radyo kanunu projesini tamamlamıştır. Bu projeye göre radyonun memleketimizde yapılmıyan kısımlarının gümrüksüz girmesi temin edilmektedir.

içki satışları

Ne vakıt çoğalıp ne vakıt azalıyor?

İnhisarlar idaresi içki satışlarının ne gibi sebepler tesirinde düşüp yükseldiği hakkında bir etüd yapmış ve içki satışına tesir yapan bütün âmiller tesbit olunmuştur.

Bu etüde göre rakı ve soma satışı Ramazanda azalmaktadır. 935 yılının birinci teşrin ayında 135.000 litreye yaklaşan soma ve 130.000 litreye yaklaşan rakı satışı ikinci teşrin ayında Ramazanın girmesi üzerine süratle düşmüştür. Bu düşüş o kadar fazladır ki rakı satışı 72.000 litreye soma satışı da 78,000 litreye kadar inmiştir. Bu her sene Ramazanda böyle olmakta ve içkilerin normal seviyeyi bulması ancak Kurban bayramında kabil olabilmektedir.

Rakı ve soma satışının yükselmesinde en büyük tekâmülün de bayramlar olduğu tesbit olunmuştur.

Gecen sene Ramazanında rakı satışında 113.051, birinci somalarda 71.481 ve ikinci somalarda 80.014 liralık düşüklük olmuş, bu suretle inhisarlar veridatı 264.547 lira düşmüştür.

Şarap satışları birinci kânunda bayram, noel ve sene başı dolayısiyle çok artmaktadır. Buna mukabil haziran, temmuz, ağustos ve eylül aylarında çok azalmaktadır.

Likör satışı se bilhassa fiyatlarda tenzilât, reklâm yapıldığı zamanlar bir de bayramlarda yükselmektedir.

"Akşam,, on dokuz yaşında

"Akşam,, refikimiz dünkü sayısile on sekiz yaşını doldurup on dokuzuna girmiştir. Arkadaşımızı tebrik eder ve uzun seneler muvaffakiyetli neşriyat temenni ederiz.

DENİZ VASITALARINI KONTROL

Bir çok motör sahiplerinin deniz nizamnamesine aykırı hareket ettikleri görüldüğünden, kontrollerin tekrar sıklaştırılmasına karar verilmiştir.

Şimdiye kadar yapılmış olan kontrollerde bir çok vapur ve motörlerin kaptansız veya noksan müretteb'atla sefere çıktıkları ve gene bir çoklarının limanlardan mururiye vesikası almadan girip çıktıkları anlaşılmıştır.

Bundan sonra nizamlara aykırı hareketi görülenelrden büyük para cezaları alınacaktır. İktisat vekâleti de Deniz ticaret müdürlüğüne gönderdiği bir emirle senelik muayene müddetini geçirmiş olanların seferden menedilmesini bildirmiştir.

Nizamnameye uyacak şekilde tadilât yapmıyan gemi ve motörler de sefere çıkamıyacaklardır.

YALOVAYA DENIZ GEZISI

Hava kurumunun Fatih kolu tarafından bir deniz gezintisi yapılmıştır. Gezintiye iştirak eden davetlileri Şirketi Hayriye 68 numaralı vapuru köprüden almış ve Yalovaya götürmüştür. Vapurda caz, saz bulunmuş ve davetlilere eğlenceli bir gün geçirmeleri temin edilmiştir.

SPOR

Melih dün Romen boksörü dövdü

Teodoresko bütün boksörlere ringte meydan okudu

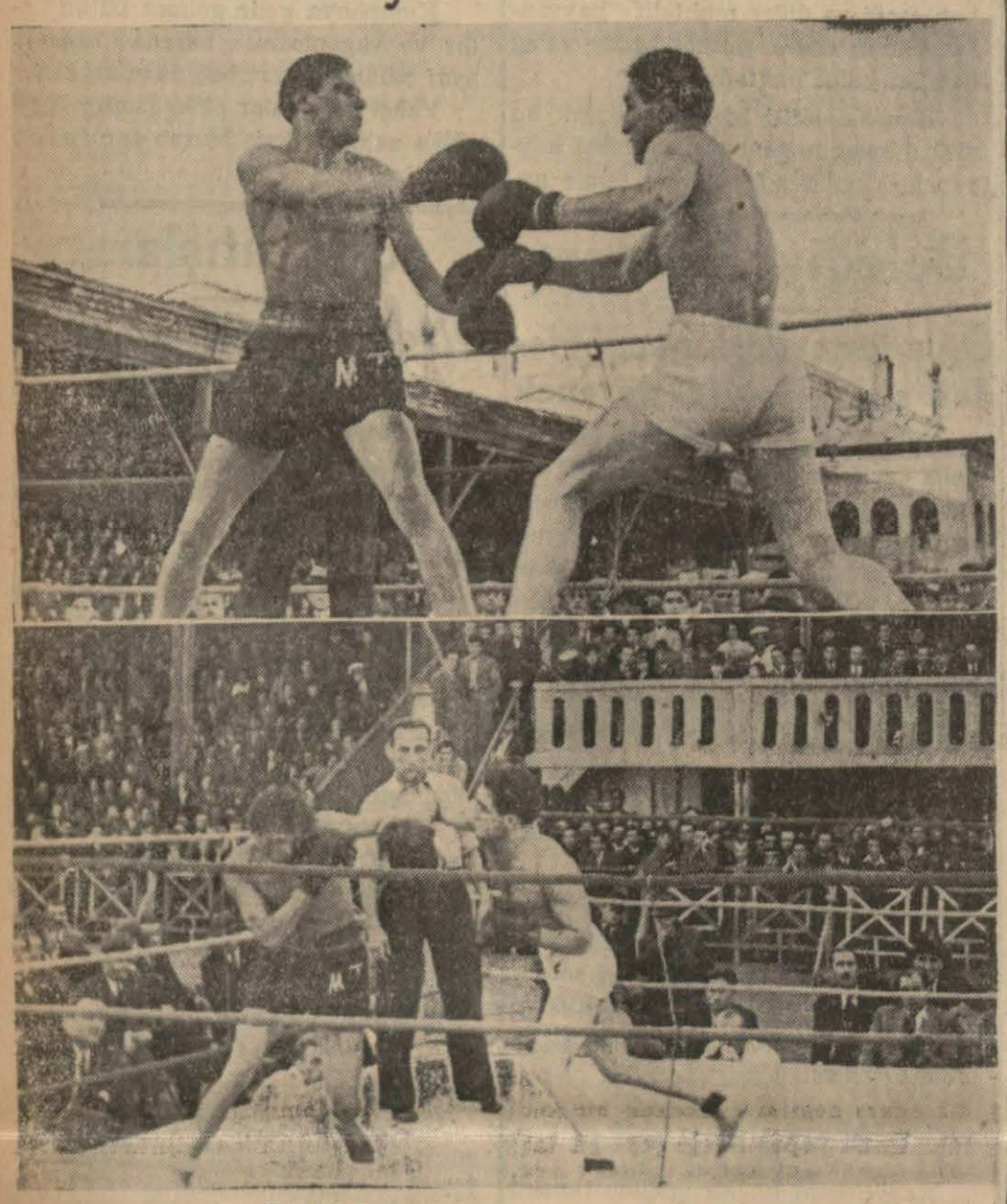

Dünkü boks maçından iki görünüş

Geçen pazar günü Rum boksörü Kiryakoyu bayılıncaya kadar döven Romanyalı boksör Teodoresko dün Melihle karşılaştı. Saat on beşte müsabakanın başlıyacağı ilân olunduğundan, bir haftadanberi biribirlerine meydan okuyan iki boksörün dövüşünü seyretmek üzere seyirciler erkenden stadyoma gelip yerlerini almışlardı. Ringin etrafındaki dört büyük kanapenin başında adamlar bekliyor, buralara oturmak istiyenlere:

— Efendim, burasının sahibi var, tutuldu, diyorlardı.

Oturanlardan bazıları zorba çıkıyor, yerinden kalkmıyor, yahut da:

— Sahipleri gelince kalkarım, diye organizatörün adamlarını atlatıyorlardı.

Saat on beşi çeyrek geçiyordu. Balkonun yanındaki merdivenden sırtında beyazlı, kırmızılı bir penyuvar bulunan bir boksör indi. Bu ne Melihe benziyordu, ne de Romen boksörüne...

Seyirciler bunu görünce bir şey anlıyamadılarsa da iki elini ağzının etrafına huni gibi kapıyan bir gencin sesi yükselince iş anlaşıldı:

Melih — Teodoresko müsabakasından evvel dört amatör çarpışacakmış...

Bu kararın ilânı üzerine 53 kiloda Avadis ile İsak ringe çıktılar. Üçer dakikadan üç ravunt süren bu müsabakada iki amatör boksör beraber kaldılar.

İkinci olarak 57 kiloda Yani ile muvaffak dövüştü. Bunlar da berabere kaldılar. Üçüncü olarak 57 kiloda Hayri ile Ali karşılaştı. Üçer dakikadan üç ravuntluk bu maçta Ali galip çıktı.

Son olarak 72 kiloda Haşimle Hıristo karşılaştı. Hıristo galip ilân edildi. Saat on altıya doğru adliye vekili Şükrü Saraçoğlu ile ordu müfettişlerinden Orgeenral Fahrettin Altay da stadyoma gelerek ringe yakın bir yerde oturdular.

Saat on altı buçuğu geçiyordu. Bir buçuk saattenberi tecrübesizlerin maçlarından canı sıkılan halk alkış ve ıslıkla günün en mühim maçının bir an evvel başlamasını istiyordu. Nihayet saat beşe çeyrek kala Romanyalı arkasında koyu renkli penyuvarı ile balkonun yanındaki merdivenden indi, koşarak ringe çıktı, halkı selâmladı. Sandalyası ringin üzerindeki güneşe karşı konmuştu. Ringe çıkınca burasını beğenmedi. Gölge bir yere çekildi. Hasmını beklemeye başladı. Melih bir türlü gelmiyordu. Bundan Romanyalının sinirlendiği anlaşılıyordu. Nihayet Melih de beyaz ve paltoyu andıran penyuvarı sırtında balkonun altındaki kapıdan göründü. Yerine geçip sandalyasına oturdu.

Rengi sapsarı idi. Belli ki müthiş heyecan içindeydi.

Ayaklarını oynatıyor, ara sıra etrafına bakıp tebessüm ediyordu. Romanyalı boksör eldivenleri kendisi giyip iyice oturttuktan sonra bağlattı. Melihin eldivenlerini de meneceri giydirip sımsıkı bağladı. Müsabaka hâlâ başlamıyordu. Meğer orta hakemliğini yapacak kimse bulunamamış... Amatör maçlarında yan hakemliği yapan eski, kıymetli boksörlerimizden Küçük Kemal ortadan kaybolmuş... Onu arıyorlardı. Kemalin kardeşine, sağdaki, soldakilere soruldu. Stadyomda araştırma yapıldı. Küçük Kemal bulunarak ringe getirildi. Çok sinirli olduğu yüzünden belli olan bu eski boksör hakemliği bir türlü kabul etmek istemiyordu. Rica ve ısrar üzerine sırtından ceketini atıp ringe fırladı.

Sandalyasına çökmüş olan Romen boksör yardımcısını güneşe karşı siper ederek bunun belindeki madalyonla oynuyordu.

İki boksör hakem tarafından ortaya çağırıldı. Müsabakanın üçer dakikadan sekiz ravunt olacağı seyircilere bildirildi. Maç tam başlıyacaktı. Melihin meneceri Romanyalının yüzüne krem sürmesine itiraz ederek silinmesini istedi. Çünkü krem eldivenleri kaydırırmış... Menecer tedarikli gelmiş olacak hemen cebinden ince sünger kâğıtları çıkararak bizzat Romen boksörünün yüzünü sildiği gibi ayrıca hakem, üstelik boksör de kremleri sildiler. Bu iş bitince menecer Romanyalı boksörün, dişlerinin kırılmamasını temin edecek kauçuğun takılmasına da itirak etti. Bütün bu vaziyetlere hakikaten sinirlenen Teodoresko kauçuğu çıkarırsa dövüşemiyeceğini söyleyince menecer çarnaçar bunu kabul etti ve müsabaka başladı.

YEKTA RAGIP ÖNEN

(Devamı 7 inci sayıfada)

Galatasaray Güneş

iki klüp nihayet birleşti

Güneş ve Galatasaray klüplerinin birleşmeleri etrafında bir haftadanberi yapılan temaslar müsbet bir suretle neticelenmiş, iki klüp filen birleşmiştir.

Bundan sonra spor sahasında Galatasaray firması altında her iki klübün sporcuları görülecek, Güneş klübü spor teşkilâtından çıkacaktır. Güneş klübü bundan sonra içtimaî bir klüp haline gelecektir.

Futbol maçımız nasıl oldu

Moskova, (Hususî) — İlk maçımız Dinamo stadında Dinamo stad takımı ile oldu. Hava çok güzeldi. 12 den itibaren stada giden bütün yollar akın halinde halk kafileleri, otomobil, tramvay ve otobüslerle dolmuştu. 100 bin kişi alan stadda yer yoktu. Halk maçı sonuna kadar büyük bir alâka ve sportmenlikle takip etti.

Halk komiserleri reis muavini Antinof, komiserler heyeti, Kızılordu erkânı harbiyei umumiye reisi Yegone, Karahan yoldaş ve diğer yüksek makam sahipleri hükûmet locasında yer almıştı.

Heyet başkanı B. Cevdet Kerim de bu locada hükûmet erkânı arasında bulunuyordu. Moskovadaki ecnebi hükûmetler mümessileri kâmilen maçta idiler.

Saha Türk ve Sovyet bayrakları, ve iki memleketin dostluğunu ifade eder kelimeler yazılı levhalarla süslenmişti.

16 da evvelâ Türk takımı çıktı. Halkı selâmlıyarak çok olkışlandı. Spor teşkilâtı ikinci reisi yoldaş Recpevin heyetimizi selâmlıyarak bayrak ve buket verdi. Kemal Halim bayrak vererek nutkuna mukabele etti ve millî marşlar çalındı.

Türk takımı: Cihat, Hüsnü, Lütfi, Fikret, Hakkı, Neşet, Niyazi, Fuat, Gündüz, Şeref ve Eşreften teşkil edilmişti.

Oyuna 16 yı 10 geçe başlandı. Güneş aleyhimize idi. Baştan sona kadar çok seri ve sıkı bir oyun oldu. Maç sert ve favullü idi. Lütfi ilk 15 inci dakikada sakatlandı ve birinci haftaymın nihayetine kadar sakat oynadı. Bu cereyan esnasında 16 ıncı dakikada ilk gol oldu. 24 üncü dakikada hakem, beklenmiyen bir penaltı verdi, kurtarıldı.

İkinci haftaym bu vaziyeti değiştirmeden sert ve mütekabil akınlarla nihayetlendi. İkinci devreye takımımız santrhafa Esadı, sağbeke Fazılı, sağiçe Saidi alarak çıktı. Oyun bu haftaymda daha sert ve sıkı oldu. Takımda yapılan tadilât ikinci devrede daha düzgün oynamamızı intaç etti. Buna rağmen ikinci dakikada sağiçleri 2 inci ve 25 inci dakikada sağaçıkları 3 üncü, 34 üncü dakikada sağaçıkları oyuncularımızın ofsaydı hakeme göstermelerine rağmen 4 üncü golü yaptı. Oyunun son dakikaları mütevazin geçerek aleyhimize 4 — 0 neticelendi.

Dinamo takımı, Sovyetlerle yaptığımız temasların en güzel oyununu oynamıştır.

Reşat, Hüsnü, Cihat takımın en muvaffak oyuncuları idi.

Atletizm seçmeleri bitti

Bayrak yarışında eski rekor kırıldı

Üstte: Rekor kıran Güneş bayrak takımı, altta: 200 metre sürat koşusu neticelenirken

İstanbul Atletizm ajanlığının tertip ettiği atletizm seçmelerine dün devam edilerek bitirildi. Fener stadı bir gün evveline nazaran daha kalabalıktı. Dün üç adım atlama antrenörün arzusu üzerine yapılmadı.

4X400 bayrak yarışında Galip, Mehmet, Recep, Melihten mürekkep Güneş takımı 3,38,4/10 ile bir Türkiye rekoru tesis etti.

Dünkü yarışlarda alınan teknik neticeler şunlardır:

200 Metro:

1 inci Melih (Güneş) 23, 2 inci Vedat (Bahriye) 23,2,10, 3 üncü Nazmi (Bursa) 23,5-10.

Bursalı Nazminin yaptığı bu derece yeni Bursa rekorudur.

Gülle atma:

1 inci Etem (G. S.) 11,98, 2 inci Tevfik (Bahriye) 10,80, 3 üncü Çopon (Fener) 10,56.

400 Mania:

1 inci Faik (G. S.) 61, 2 inci Tevfik (Bahriye) 62,1-10, 3 üncü Münci (G. S.) 65,5-10.

800 Metro:

1 inci Galip 2,4 (Güneş), 2 inci Recep 2,5,3-30, (Güneş),3 üncü Mehmet (Güneş).

Cirit:

1 inci Melih 49,27 (Güneş), 2 inci Şeref 42,82 (Güneş), 3 üncü Merkodis 35,82. (Güneş).

Sırıkla yüksek atlama:

1 inci Haydar 3,40 (G.S.), 2 inci Sadık 2,70 (Fenerbahçe).

5000 Metro:

1 inci Rıza Maksut 16.4.8-10 (Güneş), 2 inci Teoharis 16,47,3-10 (G. S.), 3 üncü İshak.

4X400 Bayrak yarışı:

Güneş birinci Fenerbahçe de ikinci olmuştur. Bu suretle atletlerin seçmeleri yapılmış ve İstanbul şampiyonası nihayetlenmiştir.

Bisiklet takımımız Rusyada birinci oldu

Moskova, 20 (Radyo) — Yüz kilometro bisiklet müsabakası bugün saat on birde Moskova - Leningrad yolu üzerinde yapıldı.

Türk ve Sovyet bisikletçileri büyük bir enerji ile müsabakaya başladılar. Yirmi beşinci dakikada Türk grubundan Eyüp hastalanarak müsabakadan çıktı. Sovyet ve Türk müsabıkları yorulmamak için ellinci kilometreye kadar pek açılmıyorlardı. Saat on üçe altı dakika kala birinci elli kilometro bitti. Müsabıklar gittikleri istikametin aksine dönerek ilerlemiye başladılar. Bu arada sürat bazan 60 kilometreyi buluyordu. Altmışıncı kilometrede Sovyetlerden ikisi hayli geriliyerek arkadaşlarına yetişemediler. Yetmiş beşinci kilometrede üçüncü Sovyet bisikletçisi de grupatn geri kaldı. Zaman, zaman yaklaştıysa da muvaffak olamadı. Bu suretle Sovyetlerden bir, Türklerden üç bisikletçi 90 ıncı kilometreye kadar geldiler. Doksanıncı kilometrede Hakkının bisikleti bozuldu. Peşinden gelen otomobilden yedek bir bisiklet alarak yoluna devam etti. Ayni zamanda bir Sovyet bisikletçinin de bisikleti kırıldı. O da yedek alarak devam etti. Doksanıncı kilometreden itibaren Sovyetlerden bir, Türklerden üç müsabık bütün enerjilerini sarfedip giderlerken büyük bir talihsizlik eseri olarak Talâtın bindiği bisikletin zinciri çıktı. Talât zinciri yerine koymıya çalışırken Orhan da ona yardım etmek ümidile geriledi. Sovyet bisikletçi bundan istifade ederek mesafeyi açtı ve fert itibarile yüz kilometrenin birincisi oldu.

Türk takımı, takım itibarile birinci Sovyet takımı ikincidir. Fert itibarile Sovyet birinci, Orhan ikinci, Talât üçüncü, Hakkı dördüncüdür. Derecelerin altıya kadar olması evvelce kararlaştırıldığından diğer iki Sovyet de beşinci ve altıncı oldular. Derece: Üç saat 14 dakika 27 saniyedir. Eskrim müsabakaları geç başladı. Yarın ikinci futbol karşılaşması yapılacaktır.

Gezintiler

Bu, yalnız hırsızlık mıdır?

Bir zamanlar Rumeli Balkanlarında bir "Apostol„ türemişti. Çaprast fişeklikli, Manliherli, Nagant tabancalı ve gümüş köstekli bir Apostol!. Onu bir Aydın çocuğu tepeledi. Fistanlı leşi günlerce halka seyrettirildi. Bu adam, bir hayduttu. Kellesi koltuğunda ormanları gezer, yol keser, can biçerdi. Fakat kendi canı da sermayesi idi. Manliherine karşı mavzerler patlar, Nagantının kurşunlarını Parabellom doluları karşılardı. Nitekim, bir gün dağ başında gövdesi delik deşik edildi.

Bu Apostol, benim çocukluk çağımın korkunç bir hatırasıdır. Onu fenalığın, canavarlığın bir örneği diye tanırdım.

Dünkü gazetelerde başka bir Apostolla tanıştım. Gümüşsuyu eteklerindeki bir çukurda hani şu memba sunu yapan Apostol. Yıllardanberi pis, mikroplu, tatsız suları, düzme mühürler, yalancı yaftalar ve Yapma damgalarla halka süren bu adamın, bence o dağdaki Apostoldan kalır yeri yok. Yalnız onunkisi daha erkekce idi, bununki korkak ve sinsi.

İstanbulda tevekkeli değil bir türlü tifo eksik olmaz. Bulaşık hastalıklar ğırla gider. Hekimler suyu, birinci plânda tutmakta haklıdırlar. Her türlü sağlık bozgunumun kaynağı ondan gelir.

Din kitaplarının hepsi, hayatın ondan fışkırdığını, onunla âleme can verildiğini söylerler. Bu da doğrudur. Su, dile benzer; fenalık ettiği kadar iyiliğin de anası olur.

Şimdi şu Apostolun suçu hangi maddeye uyacak, bilmem. Fakat unutmamalı, ki bu yalnız bir sahtekârlık değildir. O sulardan kim bilir kaç kişi tifoya uğradı, bunlardan gene kim bilir kaçı öldü. Dağda kurşunla öldürülen Apostolu böyle düşündüğüm için anmış, bu yüzden şu iki Apostolu kafamın bir rafında sıralamıştım.

Bilirim, ki kanun kıyasa yer vermez, maddede yazılı olanın dışına çıkmaz. Fakat ne vakte kadar bu, böyle sürüp gidecek?. Vicdan terazisinde bu hareketin bir cinayetten farkı var mı? Şu halde neden karşılığı bir balta keskinliğile görünmesin?.

S. Gezgin

Seviyordum, öldürdüm!

Kıskançlık cinayet sebebi olabilir mi?

Mariyus bir gün karısını evde bulamayınca öldürdü; fakat, ya kadın çok basit bir iş için sokağa çıkmışsa; Meselâ gezinmek için çıkmış olamaz mı?

Sevdiğini öldürmek kadar gülünç bir şey var mıdır?. Halbuki zamanımızda böyle cinayetler hiç de nadirattan değil. Hemen her gün bu kabil cinayetlerin hikâyesini okuyoruz. Bu da zamanımızın gülünçlüklerinden biri.

Bir katile hak verilmezse hareketi anlaşılır. Fakat, sevdiğini öldürenin bu hareketi karşısında insan şaşar, kalır.

Katil size:

— Seviyordum, öldürdüm, der.

Fakat ne kadar gülünç olduğunun farkında değildir. Sevdiğini öldürmek!. Bu neye benzer, bilir misiniz? Hasis bir adamın hırsız korkusundan paralarını yakmasına benzer.

Hakikaten, sevdiğini öldüren adam korkaktır. Karşısındaki rakibi ile başa çıkamıyacağını anlıyan veya onunla rakabet etmeğe kendinde kuvvet bulamıyan zayıf âşık sevdiğini öldürür. Bu, hiddetten veya delilikten gelen harekettir. Onun "ayrılmağa tahammül edemiyordum.„ diye mazeret göstermesi bir yalandır. Çünkü sevdiğini öldürerek ondan ayrılmış olmuyor mu?

Bu cihetten, sevdiğini öldürmek tamamen ruh bozukluğundan gelen bir harekettir. Bunda da fena romanların tesiri çoktur. Bu, genç dimağı realiteden ayıran ve karanlığa sürükliyen bir romantizmdir.

Sevdiğini, ondan ayrılma korkusu ile öldüren âşık katiller olduğu gibi bir de, sevdiğini kendisine ihanet ettiği için öldürenler de vardır. Bunların da zahirî mazereti "namusunu temizlemek., tir, Fakat onları bu cinayete sürükliyen şey gene bir asabiyet, bir düşüncesizliktir. Bunda da "Karım beni aldatırsa.. Öldürürüm!„ sözünün bir darbı mesel gibi yerleşmiş olmasındaki sebepleri aramak gerek!.

Fransız gazeteleri, son günlerde olan bu nevi cinayetlerden birini anlatıyorlar:

Marius, uzun zamandanberi karısına:

— Dikkat et Marthe! Bir kaza çıkacak!.

Dermiş.

Marthe, hakikaten, kocasına karşı fena hareket eden bir kadındı.

Mariusle Marthe sevişerek evlenmişlerdi. Adam, patates tüccarı idi. Bu patates tüccarı Marthe ile sevişerek evlendiği için hata etmişti. Çünkü bir kere, hayatı daima dışarda geçiyordu. Parise iki üç haftada bir gelirdi.

Bundan başka, karısile kendisinin arasında on yaş fark vardı. Ikisi de genç oldukları için belki bu yaşın tesiri pek görülmüyordu: Karısı yirmi yaşında idi, Marius de otuz yaşında.

Lâkin otuz yaşında bir iş adamı ile yirmi yaşında hoppa bir kadın arasındaki fark son derece büyüktür. Marius işini ve evini düşünen bir adamdı. Halbuki Marthe, gözü evinden dışarda ve macerada olan bir kadın.

Marius bunu anlamış ve:

— Dikkat, Marthe!. Bir kaza çıkacak, demişti.

Fakat, ne koca tarafından anlaşılmış olmak, ne de kaza korkusu genç kadını koştuğu uçurumdan geri çekememişti.

Fakat, bunda daha ziyade kocasının beceriksizliği ona cesaret vermişti. Çünkü, Marius, bütün korkak erkekler gibi, iki şekilde hareket etmesini bilirdi: Ya tatlı sözle, yahut da son derece şiddetle.

İlk yaptığı hareket bir nasihatti. Bundan sonra, biraz daha sert davranıp karısını göz altında bulundurması lâzımdı.

O, bunu yapmadı ve işi, son derece şiddetli davranarak kamaya ve tabancaya kadar götürdü.

Bir gün, yolculuktan ansızın dönüyor. Karısı evde yok!. Bu, ona büyük bir şüphe vermek için kâfidir. Hemen kamasını eline alarak bir yere gizleniyor ve karısını beklemeğe başlıyor. Karısı gece geliyor. Yatağına giriyor. O zaman, Marius onu, bir çok yerlerinden yaralıyarak öldürüyor.

Belki kadın, o gece gayet basit bir iş için sokağa çıkmıştı. Belki bir şey almak için, belki gezinmek için!. Fakat, kocası bunu sorup anlıyacak bir adam değildi: Korkak bir koca idi. Onun yapabileceği şey ya tatlı söz, yahut son derece şiddetli davranmaktı.

Operada yangın

Parisin Opera binası bir iki gün evvel büyük bir tehlike atlattı. Üst katında bir yangın çıktı. Fakat gayet kısa bir zamanda söndürüldü.

Yangının önüne geçilemediği takdirde koca binayı mahvedecek, bu suretle yüz binlerce liralık bir ziyana sebebiyet verecekti. Bundan başka Paris Operası büyük bir sanat eseri olduğu için, zarar, yerine konamıyacak bir kayıp da teşkil edecekti.

Yapılan tahkikata göre, yangının sebebi anlaşılamamıştır. O akşam tiyatro tatil devresinde olduğu için Operada kimse yoktu. Bekçiler duydukları bir duman kokusu üzerine telâşla binanın içini dolaşıyorlar, yukarı aşağı koşuşuyorlar. Fakat dakikalarca ateşin bulunduğu yeri keşfedemiyorlardı.

Nihayet ateş çatıyı sarıyor ve alevler etraftan görülerek itfaiye geliyor.

Opera yangınında zarara uğrıyan kısım, binanın dam kısmı ile yukarı katların perdeleridir. Bununla beraber yangının esrarengiz mahiyeti, üzerinde büyük bir tahkikatın açılmasını mucip olmuştur.

Polis Haberleri

Ev sahibi yokken

Ahmet altın takımlarını alıp götürmüş!.

Çengel köyünde oturan Kuleli lisesi muallimlerinden Rahmi'nin evinde bulunmamasından istifade eden hizmeçti Ahmet, 13 parça çamaşır ile bazı altın takımları alıp komşularından Zehranın evinde saklamış, yapılan araştırmada eşyalar bulunmuştur. Hırsızlar hakkında kanunî takibata başlanmıştır.

Ayazağada bir otomobil kazası

Moskova pastahanesi sahibi Feyzinin idaresindeki 1462 numaralı hususî otomobil Ayazağada ağaçlara çarpmak suretile bir kaza geçirmiş, Feyzi ile yanında bulunan Mehmet ağır surette yaralanmışlardır. Kaza esnasında otomobil ile oradan geçmekte olan İsviçre sefarethanesi müsteşarı yaralıları otomobili ile Şişli Çocuk hastahanesine getirmiştir. Kaza hakkında tahkikat yapılmakatdır.

TABANCA ÇEKTİ Mİ? — Emirgânda Balta limanında oturan bahçıvan Karahisarlı Ali ile Ahmet arasında kavga çıkmıştır. Ali, Ahmedin kendisine tabanca çeğtiğini iddia etmiş, fakat üzeri aranan Alide tabanca bulunamamıştır. Polis tahkikat yapmak tadır.

SANDAL İÇİNDE BİR ÖLÜM — Küçükpazardan Eminönüne nöbetçi doktoruna muayene için getirilmekte olan 50 yaşlarında Ali sandal içinde ölmüş, yapılan muayenede ölümün kalp durmasından olduğu anlaşılmıştır.

CAMI KIRDIĞI İÇİN — Mecidiye köyü taş ocağında 8 numaralı evde oturan Nasuhi adlı çocuk, kurabiyeci Sadıkın dükkânına taş atarak camını kırmış, Sadık çocuğu yakalıyarak dövmek istemiş ve başını elektrik direğine çarpmasına sebebiyet vermiştir. Çocuk ifade veremiyecek halde Beyoğlu Çocuk hastahanesine kaldırılmış, Sadık yakalanmıştır.

ÇALIŞIRKEN — Şirketi Hayriye fabrikasında çalışan Nazmi usta çalışırken düşmüş yüzünün muhtelif yerlerinden yaralanarak Balat Musevi hastahanesine kladırılmıştır.

DALGA YÜZÜNDEN DEVRİLDİ — Üsküdar iskelesine kayıtlı 3750 numaralı İlyas oğlu Alinin sandalı Sarayburnu önünde şirket vapurlarının dalgasından devrilmiş, fakat rüsumat memurları tarafından kurtarılmıştır.

Tefrika No. 65

KALBE GİDEN YOL

YAZAN: KADIRCAN KAFLI

Muhasip Nuri Efendi otuz sekiz, kırk yaşlarında miyop bir adamdı. Sabah yedide iş başına gelir, akşam yediye kadar durmadan çalışırdı. Sanki Allah bu adamcağızı yalnız rakam dökmek, sayıları toplamak, hesapları tutturmak için yaratmıştı. İki yazıcıdan birisi yirmi üç, diğeri yirmi altı yaşlarında iki gençti. Güler onların aralarına katıldıktan sonra hepsi de daha şık, daha temiz ve daha kibar olmağa başlamışlardı. Gençkızın üçüne de güler yüz gösterdiği, boş kalınca sinema ve spor hakkında konuştukları oluyordu. Hattâ bazı akşamlar hep beraber işten çıktıkları, iskeleye sapan köşesinaşına kadar beraber gittikleri bile görülüyordu.

Aziz kendi kendine soruyordu:

— Onunla yolumuz birdir. Aynı saatte çıkmamız için hiç bir engel yok. O halde niçin beraber gelmiyor?

Bir akşam odasından çıktığı sırada genç kızla burun buruna geldi. O da hazırlanmış ve çıkmak üzere idi.

— Eve gidiyorsunuz, değil mi?

— Evet.

— Size arkadaşlık etmek isterim. Acaba rahatsız olur musunuz?

Genç kız canının sıkıldığını belli etmekten kendini alamadı. Lâkin buna rağmen ters cevap vermedi:

— Hayır.

— O halde buyurun gidelim.

Yürüdüler. Aziz onunla konuşabilmek için zararsız bir mevzu arıyordu. Fakat Güler birdenbire durdu:

— Eyvah, az daha unutuyordum.

— Neyi?

— Büyük anneme bir pantufla alacaktım. Ayakları üşüyormuş da..

Aziz şöyle söylemek için davrandı:

— Vakit henüz erkendir. Gidip alalım.

Fakat genç kız, onun bu sözü söylemesine imkân bırakmadan ayrıldı:

— Kusura bakmayın!. Kaç gündür unutuyorum. Aklıma gelmişken gidip alayım. Allaha ısmarladık, efendim.

Aziz baka kaldı.

Canı sıkılmıştı.

Rastgele yürüdü. Birinci Kordonda denize bakan lokantalardan birisine oturdu. Arka arkaya iki kadeh buzlu bira içti. İçinin ateşini bunlarla söndürmeğe çabalıyordu.

Yarım saat kadar kaldıktan sonra kalktı ve vapura gitti.

Birinci mevki salona girdiği zaman her taraf dolmuştu. Zaten buranın havası da ağır gelmişti. Yukarı kata çıktı. Vapurun gerisine doğru yürüdü.. Orada yapyalnız oturan bir genç kız vardı. Yaklaştı ve tanıdı:

— Güler Hanım... Siz ha!.

Rürgâr oldukça sert esiyordu.

İçtiği biralar ona biraz cesaret vermiş gibiydi.

Genç kız başile istemiyerek selâm vermişti.

Aziz onun yanına oturdu. Kucağına ve sağına, soluna baktı. Fakat bir şey göremedi:

— Korkarım ki büyük annenizin pantuflalarını gene unuttunuz?

Genç kız hemen anlamıştı.

Fakat belli etmedi:

— Bir türlü beğenemedim. Vakit de geç olmuştu. Onun için bugün de vaz geçtim almaktan...

Etrafta hiç kimse yoktu.

Havadan, denizden, rüzgârdan lâ açıldı.

Güler,bunlara tek kelime ile, kesik kesik cevaplar veriyor, yahut susuyordu. Aziz, onun eski hallerini, kendisinin yanında olmadığı zaman başkalarına bol bol dağıttığı tatlı gülümseyişlerini hatırlıyor, kızıyordu.

Niçin ona karşı bu kadar soğuk ve sertti?

Azizin ne suçu vardı?

Birdenbire sordu:

— Güler Hanım, size bir şey soracağım ama, dosdoğru cevap vermenizi isterim.

Akşam karanlığında, ay ışığından örülmüş kadar beyaz bir yüzü vardı.

Bu yüz bir an karıştı ve hiç bir şey söylemedi.

Aziz sözüne devam etti:

— Sahiden büyük annenize pantufla almak için çarşıya kadar gittiniz mi?

— Kim bilir? Bundan size ne?

— Siz benden kaçıyorsunuz da, bunu söylemek istedim. Halbuki bizim muhasip Nuri Efendi ve diğer yazıcılarla o kadar iyi arkadaşsınız ki... Sizinle işten başka bahisler üzerinde bir tek söz konuşmanın imkânı yok. Halbuki onlarla...

Gülerin kaşları çatıldı. Azizin sözünü kesti:

— Ben istediğimle arkadaş olurum. İstemediğimle olmam. Kimse beni bundan ötürü azarlıyamaz. Size gelince benim patronumsunuz. Biliyorsunuz ki patronlarile hattâ biraz dost olan kadın ve kızlar hakkında iyi söylemiyorlar.. Bir çok dedi kodular yapılıyor. Ben böyle şeyler olmasını sevmem de onun için patronlarımla senli benli olamam. Bir prensiptir bu. Eğer bu prensip sizin hoşunuza gitmiyorsa, beni istersiniz kullanırsınız, istemezseniz kullanmazsınız.

Aziz şaşırmıştı.

Genç kız kalkmak üzereydi.

(Arkası var)

Hitler'le konuştum

Almanyanın yegâne korktuğu şey: Bolşevizm!.

Almanya ancak kendi topraklarında muvaffakıyetle harp edebilir. Yoksa 914 kuvvetlerine varabilmek için daha on yıla ihtiyaç var..

Yazan:
Lloyd George

(Üstyanı 1 incide)

Büyük harptenberi ilk defa olarak Almanyada umumî bir emniyet hissi hâkimdir. Halk daha neş'elidir, daha mesut bir Almanya görüyorsunuz. Bu saadeti Almanyanın her tarafında gördüm. Seyahatim esnasında tesadüf ettiğim ve Almanyayı tanıyan diğer İngilizler de bu değişiklikten fevkalâde mütehassistirler.

Bu mucizeyi başaran tek bir adamdır. Bu adam doğuşta insanların lideri olarak yaratılmıştır. Azimkâr bir iradeye, korkusuz bir kalbe bir tek gayeye ve çekici olduğu kadar hareketli şahsiyete sahip bir adam.

O yalnız ismen değil, hakikatte millî bir liderdir. Hitler, etrafını kuşatmış olan muhtemel düşmanlarına karşı Alman milletini emin bir mevkiie getirmiştir. Ve Almanyayı, harbin son ve sulhun ilk senelerine ait acı hatıralarını taşıdığı daimî açlık tehdidine karşı da sağlamlaştırmağa çalışıyor.

O muzlim senelerde 700,000 den fazla kişi sadece açlıktan ölmüşüt. O kısır dünyaya doğmuş insanların bugün bile yüzlerinde hâlâ o felâketlerin eseri görülür.

Hitlerin Almanyayı bir daha o zillet ve yeis devresine girmekten kurtarması, ona bugünkü Almanyada meydan okunamaz bir otorite temin etmiştir. Onun Almana gençliği arasında ne derece sevildiğine gelince, bu hiç şüphe götürmiyecek bir hakikî muhabbettir. Eskiler, kendisine itimat ediyor. Yenilerse onu sanemleştiriyor.

* * *

Almanyada hükûmeti açıkça tenkit etmenin memnu olduğu doğrudur. Fakat bu, tenkidin bulunmadığına delâlet etmez. Nüfuzlu nazi hatiplerinin nutuklarının serbestçe lanpalandığını gördüm. Fakat Hitlerin şahsına karşı kimsenin söz söylediğini işitmedim. O krallıkla idare edilen bir memleketin hükümdarı gibi tenkitten muaf bulunuyor. O bir kraldan da daha ileri mahiyettedir. Hitler, Almanyanın George Washington'udur. Memleketini bütün tazyiklerden kurtarıp istiklâle kavuşturan adam.

Hitlerin, Alman kalbi ve fikri üzerinde nasıl bir saltanat sürdüğünü filen görmemiş ve sezmemiş olanlara bu sözlerim mübalâğa görünürse de bütün çıplaklığile hakikat böyledir,

Bu büyük millet, Hitler istediği için daha iyi çalışacak, daha çok fedakârlık edecek ve icap ederse daha büyük bir azimle harbedecektir. Bu esas ve merkezî hakikati anlamıyanlar, bugünkü Almanyanın yapabileceklerini kestiremezler.

Diğer taraftan Almanyanın eski emperyalist huyunu takındığını söyliyenler, bu değişikliğin mahiyetini takdir edemezler.

Almanyanın, mukavemet edilmez ordusunun, hudutları aşıvermek ihtimali bulunduğunu söyliyerek, böylece Avrupayı tehdit ettiğini ileri sürmek de yeni Alman zihniyetini anlamak demek olamaz.

Hitlerin Nürember'de söylediği doğrudur. Almanlar kendi memleketlerini istilâ edecek olanlara karşı ölünceye kadar mücadele edeceklerdir. Fakat kendileri artık bir başka toprağı istilâ etmek arzusunda değildirler.

Bugünkü Almanyanın liderleri pekâlâ biliyorlar ki, Avrupa ne kadar kuvvetli silâhlara malik olursa olsun tek bir milletin kıracağı ceviz değildir. Öyle kolayca tepelenip harap edilemez. Onlar bu dersi harbi umumî de aldılar. Hitler, harp esnasında asker safları arasında dövüştü. Harbin ne demek olduğunu şahsî tecrübesi sayesinde biliyor.

Yine çok iyi biliyor ki, mütecavizin uğrıyacağı ihtimaller o zamankinden daha ağırdır.

Almanlar bugünkü Rus ordusunun her noktadan 1914 dekinden daha mükemmel olduğunu biliyorlar. Harpten evvelki Alman militarizminin hayal ve gayesini teşkil eden Avrupa hâkimiyeti, bugünkü Almanyanın ufku bile değildir.

* * *

Almanyanın yeniden silâhlanmasına gelince, bu hiç şüphesiz vakidir. Büyük harbin galipleri İngiltere müstesna olmak üzere, silâhsızlanmağa mütealllik bizzat bağlı oldukları muahedelere riayet etmedikleri için Hitler de kendi memleketini bağlıyan zincirleri serbestçe kırdı.

Versay muahedesinden mes'ul olan milletleri kendine örnek edindi.

Şimdi memleketin her hangi tarafından gelecek muhtemel bir istilâya karşı koyacak derecede kuvvetli bir ordu vücude getirmek Hitlerin siyasetinin söz verilmiş bir parçasıdır. Sanırım ki Hitler şimdiden bu muafiyet tedbirini elde etmiştir. Hiç bir memleket veya memleketler grupu bugün Almanyayı mağlûp edeceklerinden pek emin olamazlar.

Üç senelik hummalı bir hazırlık Almanyanın müdafaasını o kadar sağlamlaştırmıştır ve hücuma karşı nüfuz edilmez bir halde getirmiştir ki, bu hücum ancak, geçen harptekinden daha feci bir şekilde hayat pahasına yapılabilir.

Fakat harbi bilen herhangi kimsenin söyliyebileceği gibi, tedafüî teslihatla tecavüzî teslihat arasında büyük bir bir fark vardır.

Tedafüî teslihatta silâhların o kadar kuvvetli ve onları kullanacak askerlerin hücum anında olduğu gibi adetçe o kadar fazal ve iyi talimli olması lâzımgelmez. Bir kaç seçme makineli tüfekçiler, maahretle gizlenmiş ve sığınmış olduğu halde müthiş ağır toplardan yardım gören bir fırkayı durdurabilirler.

Almanya kuvvetli müdafaa mevkileri inşa etmiştir. Ve hiç şüphem yoktur ki talimli veya yarı talim görmüş ve kâfi derecede makineli tüfek ve ağır toplara malik bir çok efratla bu mevkileri hücuma karşı tutabilecek iktidardadır. Almanyanın aynı zamanda çok işe yarar ve kuvvetli hava filosu da vardır.

* * *

Bu hakikatleri saklamağa kimse teşebbüs etmiyor. Yeniden silâhlanma Almanyada açıkça cereyan ediyor. Ve Almanlar bunu iftiharla gösteriyorlar. Rusyaya karşı meydan okuyuşların sebebi budur. Almanya şimdi kendisini emin buluyor.

Fakat Almanyanın kendi topraklarının haricinde Rusyanın ve Fransanın orduları ile karşılaşabilecek kuvvette bir ordu vücuda getirmesi için en aşağı on sene ister. Almanya kendi topraklarında muvaffakiyetle dövüşebilir. Çünkü kendisinin dikkatle hazırladığı ve tahkim ettiği harp meydanlarını seçebilir. Siperleri ve istihkâmları müdafaa edecek kadar yetiştirilmiş kâfi askeri vardır. Fakat mecburî hizmete tabi ordusu henüz gençtir. İhtiyatlar, bilhassa zabitler sınıfındaki eksiği doldurmak için seneler ister. Bir tecavüz ordusu olarak 1914 senesindeki kuvvetlerine varabilmek üzere tam on yıla ihtiyaçları vardır.

* * *

Almanyanın her yerinde Rus bolşevizmine karşı haşin ve uzlaşmak bilmez bir düşmanlık gördüm. İngiltere halkına karşı ise hakikî bir takdir hissi besliyorlar; onlarla daha iyi anlaşmak emelini güdüyorlar.

Almanlar artık bizimle kavga etmemeğe kat'iyyen karar vermiş vaziyettedirler. Fransaya karşı da zarar verici hissiyat beslemiyorlar. Alsas-Loren'in geriye alınması fikrini tamamen zihinlerinden çıkarmışlardır. Fakat Rus bolşevizmine karşı hakikî bir nefret ve korku vardır. Ve maalesef bu nefret ve korku gittikçe kuvvetleniyor. Bu nefret ve korku onların beynelmilel ve askerî siyasetini sürükleyici kuvvetidir.

Almanların hususî ve umumî konuşmaları bu mesele ile doludur. Nereye giderseniz gidiniz çok sürmeden "Bolşevizmus" lâkırdısı hemen kulağınıza çalar. Almanlar Rusyada son seneler de vücuda getirilmiş büyük orduya korku ile bakıyorlar.

Sovyet resmî matbuatı ve Moskova resmî radyosunda beliren istisnaî derecede Alman aleyhtarı yazılar ve sözler, Sovyet hükûmeti tarafından Alman ana vatanı aleyhine bir plân tasavvur edildiği şüphesini Almanyada yeniden uyandırmıştır.

Maalesef Alman liderleri bunu yüksek Rus yahudilerinin tesirine atfetti ler ve böyle yahudi aleyhtarlığı bir kere daha ayaklandırılmıştır.

Almanyanın iyiliğini arzu eden herkes — ben de dahil olduğum halde — Göbelsin gürültülü nutuklarının yeni bir yahudi aleyhtarı tezahüre sebebiyet vermemesini candan temennî etmektedir.

* * *

Fakat biz makul hareket ederek Almanyada Sovyet Rusyaya karşı yapılan hücumlar büyük ehemmiyet vermemeliyiz. Hakikat şudur ki, dünyanın bugün Rusya ile olan münasebeti bizim bundan evvel Rusya ile olan münasebetimize benziyor. O devreden henüz çıktık. Moskova bütün resmî matbuatı ve radyosu vasıtasile Osten Çemberlayn, Ramsey Makdonald ve Çorçil gibi İngiliz nazırlarının şahsına zalimane hücum ediyordu. Bizim siyasî, iktısadî sistemimizi teşkilâtlı bir kölelik diye takbih ediyordu.

Ve biz bu uydurma seferine Sovyetlerin liderlerini katiller diye lekeleyip, iktısadî sistemlerini hırsızlık olarak gösterip, içtimaî ve dinî vaziyetlerini ahlâksızlık ve ilhad olarak göstermeğe başladık.

Sovyet Rusya ile diğer devletler arasındaki diplomatik münasebatın her iki tarafça da böyle olması mutattı...

Fakat kimse, bunu bir harbe mukaddeme veya tahrik olarak telâkki etmiyordu.

Şu halde Hitler son nutkunda zengin, fakat iyi işlenmemiş Ukrayna ve Siberya topraklarını ve Ural'ların bitmez tükenmez madenî vesaitini fakir Alman toprağile mukayese etmekten ne kastediyordu?

Bu nazi idaresindeki Alman köylüsünün ve işçisinin sefaletine dair Sovyetler tarafından yapılan hücum ve ittihamlara bir cevaptan başka bir şey değildir.

Hitler ve muakkipleri bolşevizmden korkuyor ve şüphesiz Sovyetlerin kendi geniş topraklarında başardıkları büyük işleri aşağılayorlar. Bolşevikler de Hitlerin Anmanyaya olan hizmetlerini küçülterek mukabelei bilmisilde bulunuyorlar.

Almanyayı ilerletmek için hazırlanan bütün plânların bir kataloğunu burada vermeme yer müsait değildir. Büyük ve muvaffakiyetli işler başarmışlar.

Yalnız söylemek istediğim şudur ki, şimdi avdet ettiğim şu serbest memlekette idareyi elinde bulunduran adamlar cesaretlerini toplayıp vazifelerine cür'etle sarılırlarsa Almanyanın bugünkü muvaffakiyetleri yolunda daha büyük eserler vücuda getireceğimize her zamankinden ziyade kaniim.

VİTMUR İTALYAYA KİTTİ

Bir müddettenberi Ayasofya mozayıklarını açmak ve temizlemekle meşgul olan Amerikalı Vitmur Roma arkeoloji kongresinde bulunmak üzere İtalyaya hareket etmiştir. Mütehassıs tekrar dönecektir.

PROST BUGÜN GELİYOR

Yalovanın plânını üzerine almış bulunan şehircilik mütehassısı Prost ve karısı bugün şehrimize geleceklerdir. Prost buradan doğru Yalovaya geçecek ve bir iki gün orada meşgul olacaktır.

Hergün bir hikâye
iki hayatın filmi

Anlatan: **Vir Gül**

— Affedersiniz, rahatsız ettim.

— Estağfurullah. Asıl ben af dilerim senden. Seni bu şekilde karşıladığım için. Fakat ne o, halinde bir tuhaflık var. Neden çekiniyorsun?

— İnsan beş parasız kalınca her şeyden ürker.

— Beş parasız mı kaldın?

— Öyle ya!. Çalıştığım fabrikadan "Artık sana iş yok,, dediler. Üç mühendis kâfi imiş. Dördüncüsü fazla imiş. Bu dördüncü de benmişim! Kapı dışarı ettiler. Başka bir yere girdim. Oradan da kapı dışarı edilmesi lâzım gelen gene ben oldum. Şimdi beş parasızım. Aklıma sen geldin... Ne de olsa eski arkadaşız.

— Tabii... Arasıra hatırlıyorum da...

— Hatırlıyor musun sahi?

— Elbette.. Beraber ne mesut günler geçirmiştik. Hey gidi çocukluk!

— Daha sonraları!

— Evet. Çocukluğumuz beraber geçmişti. İlk gençliğimiz de de gene birbirimizi terketmedik. Hattâ, birbirimiz için başkalarını terkettik, değil mi?

— Evet. Sen kocanı, ben karımı.

— Sonra daha ne delilikler ettik!

— Sen bunların hepsinden kârlı çıktın. Bugün meşhur bir aktrissin. Bense...

— Kabahat sende. Beni terkedip giden sensin... Mamafih bunları bırakalım şimdi. Dur sana albümlerimi göstereyim. Yok rahatsız olma. Şu zile basacağım. Baksana bana kızım. İçeriki odada masanın üzerinde albümler var. Onları getir bana.

"Sıkılgan duruyorsun! Şöyle rahat otur. Burada biz bizeyiz. Gel şöyle yanıma, albüme bakalım.

"Burasını tanıdın mı?

— Evet. Bizim köydeki dere. Bir tarafında sizin tarla vardı, bir tarafında bizim tarla.

— Babalarımız da boyuna kavga ederlerdi. Derenin suyunu tarlaya ben çevireceğim, sen çevireceksin diye.

— Ama babamın hakkı vardı.

— Sus şimdi!. Çevir yaprağı.. Bak benim bu resmimi sen çekmiştin. Şu da senin resmin: Ben çekmiştim.

— Daha o zamandan birbirimizi sevmeğe başlamıştık.

— Ama, ailelerimizin arasındaki geçimsizlik burada da baş göstermişti.

— Fakat gene senin taraf haksızdı.

— Sus şimdi! Bak, arkasından ne gelecek.

— A!...

— Ya!. Burada dört kişi bir arada bulunuyoruz. Sonra senin karın olacak kızla benim kocam olacak çocuk.

— Fakat biliyor musun, senin onunla benden daha fazla alâkadar olduğunu gördükçe seni ne kadar kıskanırdım!

— Biliyorum. Fakat ben de seni kıskanmaz mıydım sanki! Adeta intikam alır gibi, bana nisbet eder gibi onunla konuşurdun.

— Hakikaten intikam hissile ve nisbet vermek arzusile öyle yapardım. Hakikaten [illegible] dım. Senin başkasile alâkadar olduğunu görünce ben de onunla alâkadar olmağa başlamıştım. Senin öteki ile evlendiğini görünce ben de onunla evlendim.

— Çevir sayıfayı. Bak kocamla beraber çektirdiğimiz ilk fotoğraf.

— Bundan bize de vermiştin.

— Evet. Sen de karınla beraber çıkardığınız ilk resmi bize göndermiştiniz. Çevir sayıfayı bulacaksın.

— Evet.

— Bir yaprak daha aç.

— Ha, evet. Dördümüz bir arada. Bu, bir gezintideydi değil mi?

— Evet. O gün ilk defa olarak gene birbirimizin olmağa içimizden karar vermiştik.

— Şu da gizlice bir yerde bulustuğumuzun hatırası değil mi?

— Evet. Bundan sonra...

— Albümü kapatalım artık. Fazlasına tahammülüm yok. Bundan sonra ayrılmamız geliyor.

— Hayır!. Cesaretini kaybetmeyavrum. Zaten sen hiç bir zaman cesaret göstermemişsindir.

"Hiç olmazsa bugün göster. Şu sayıfadaki resimlerde beni bir de senden ayrı olarak gör.

"Bak, şu, sahneye ilk çıktığım günün hatırası.

— Bu adam kim?

— Sahne arkadaşlarımdan biri. Şu da büyük bir rağbet kazanan piyesteki rolümde.

— Yanındaki erkek kim?

— O da eserde âşık rolü olan bir arkadaş.

— Kapat albümü artık. Seni burada benden ayrı değil, başkalarile görüyorum. Şimdiye kadar bu albümde ikimizin hayatı gözlerimizin önünden bir film gibi, beraber geçiyordu. Fakat bu sayıfalarda hayatın başka hayatlarla yan yana, iç içe.

— Peki, bir şartla: Bak şu albümün sonunda dört sayıfa boş var. Bu sayıfaları bundan sonra beraber geçecek hayatımızın hatıralarile doldıralım, olmaz mı?

— Olmaz.

— Niçin?

— Benim de bir ricam var: Bu sayıfaları şimdilik böyle boş bırak. Ben de senden uzakta, sensiz hayatıma ait bir iki resim var. Gideyim, onları göndereyim sana. Bir müddet hayatlarımızın müşterek filmini taşıyan bu albümlerde senin bensiz hayatının yanında benim sensiz hayatımın hatıraları da bulunsun, olmaz mı?

— Olur. Fakat bir şartla: Yeni bir albüme tekrar beraber geçecek olan hayatımızın hatıralarile başlıyalım, olmaz mı?

— Olur.

YENİ VAPURLARIMIZ

Denizyolları idaresinin Almanyaya sipariş ettiği altı vapurun inşasına yakında başlanacaktır.

İdare şimdi de diğer vapurlar için Ankarada İngiliz mümessillerile müzakerelerde bulunmaktadır. İngilizlerin İktisat vekâleti ile yaptığı bu müzakereler şimdiki halde iyi bir safhaarzetmektedir. Bu vapurların ikisi Akay, ikisi de İzmir körfezi için yapılacak, limanlar arasında işliyecek olanların üç tanesi de beşer bin ton hacminde olacaktır.

Avrupa Postası

Faşist blokunun hedefi

Fransaya kendi siyasetini kabul ettirmektir

Moskovada çıkan İzvestia gazetesi Almanyanın harpçi vaziyetine dair şunları yazmaktadır:

Faşist Almanya ile faşist Japonya arasındaki yaklaşma malûmdur. Bundan başka Almanyada askerliğin iki seneye çıkarılmasının Polonyada yapmış olduğu tesirle, buna gösterilen alâka nazarı dikkate alınırsa. Almanya ile Polonya arasında da böyle bir anlaşmanın mevcut olduğu neticesine varılır. Diğer taraftan, Almanya ile İtalya arasındaki anlaşma da, son günlerde en mesut tezahürlerini göstermiş bulunuyor ve muhtelif devlet şeflerile Hitler arasında samimî konuşmalar oluyor. Bu seriye ilk başlıyan Macaristan naibi Amiral Horti oldu.

Almanyanın bu siyasî faaliyetinden başka, İspanyol dahilî harbinde de oynamağı tasavvur ettiği bir rol vardır. Ortalığı silâhlarile korkutarak beynelmilel mahiyeti haiz her nevi Fransız faaliyetine ambargo koymak ve umumî olarak cihan sulhunu emniyet altına alacak her harekete karşı cephe almaktır.

Hitlerciler, İngiltere ile de anlaşma imkânlarına başvurarak, Fransaya beynelmilel siyasetini kabul ettirmeğe çalışmaktadırlar. Sulh, ancak Alman blokuna girenlere mevuddur.

Bugün böyle konuşan Almanya, silâhlanmasını, kendi tabirile "tamamlayınca„ acaba ne yapacak?

İspanyol Fası korkuda..

Her gün 30-40 bin insan kurşuna diziliyor..

Daily Herald gazetesinin Fastaki hususi muhabiri, İspanyol asilerinin yaptığı zulüm ve işkencelere dair şu malûmatı veriyor:

"Şimdi General Frankonun idaresi altında bulunan İspanyol Fasının her tarafında her gün adam öldürmek ve işkence yapmak suretile korkunç bir tedhiş hüküm sürüyor.

Faşist asilerin gayesine hizmet etmedikleri için her gün 30 — 40 insan kurşuna dizilmektedir.

Başlıca şehir olan Tetuanda her erkek üniformalıdır. Evler üzerinde İspanyol kralcılarının bayrakları uçuşuyor ve pencerelerden, bir zamanlar mesut olan İspanyolların koku ile sararmış yüzleri görünüyor.

Vaziyete dair bir tek sual soracak veya cevap verecek olanları ölümle tehdit eden beyannameler sokaklarda asılıdır.

İdamlar hakkında bir fikir vermek için şunu anlatayım:

İspanyol ordusuna mensup bir yüzbaşı olup asilere iltihak etmek istemiyen biri idam yerine götürülmüş karısı da — ölüm manzarasını göstermek üzere — yanına getirilmiştir.

Müfreze yüzbaşıya ateş edeceği sırada zavallı kadın, orada bulunan bir zabit grupunun üzerine atılmış ve asi zabitlerden biri hiç tereddüt etmeksizin tabancasını çekip kadını vurmuştur.

Asiler Ceuta şehri ileri gelenlerinden birini yüzlerce kişinin önünde idam etmişlerdir.

İşkence de ayni minval üzere devam ediyor. Asilere paraca veya filî yardımda bulunmıyanlara petrolle karışık Hindyağı içiriliyor.„

Dağcılık Klübündeki

Tenis müsabakaları neticelendi

Kupa ve madalya Bay Muhittin Üstündağ tarafından dağıtıldı

Muhittin Üstündağın koymuş olduğu Celençkop kupası tenis müsabakalarının finalleri dün Taksimdeki dağcılık klübünün kortlarında yapıldı. Neticeler şöyledir:

Tek Bayan:

Bayan Goredetski, Bayan Kumeyroya 6—0, 6—0 galip. Bayan Gindorf, Bayan Eliada 6—1, 6—0 galip.

Tek Erkek:

Suat Jaffe'ye 6—1, 6—0 galip.

Sedat Şirinyana 12—10, 6—3, 6—4 galip.

Çift Erkek:

Suat, Sedat, Baldini, Orhana 6—0, 6—2 galip .

Jaffe, Banbino — Kris, Şirinyana 6—3 6—1 galip.

Muhtelit:

Bayan Grodetski, Vedat Abut, Bayan Gilleri Fahriye 6—0, 6—0 galip.

Bayan Kurteli Suat, Bayan Rabia Neş'ete 6—1, 6—2 galip.

Tek Erkek:

Suat Sedada çok sert bir oyundan sonra ancak beş sette 6—2, 6—4 6—2, 4—6, 6—2 galip.

Tek Bayan:

Bayan Grodetski Bayan Girdorfa 6—0, 6—1 galip.

Çift Erkek:

Suat Sedad çifti Jaffe, Banbinoya 6—0, 6—3 6—3 galip.

Muhtelit:

Bayan Grodetski Vedat çifti Bayan Kurteli Suada 6—0, 6—3 galip.

Takım itibarile netice:

Birinci Türk dağcılık klübü, 17,5 puvan, ikinci Fenerbahçe klübü 14,5 puvan, üçüncü Güneş 5 puvan, dördüncü Tarabya.

Bebek, Pika, Serve Nişantaşı kortları hiç puvan alamadılar.

Müsabakalardan sonra birinciliği kazananlara kupalar, ikinciliği kazananlara da madalyalar bizzat Muhittin Üstündağ tarafından alkışlar arasında verildi.

ŞEHRİMİZE GELENLER

Kral Fuadın hemşiresi prenses Ömer Tosun dün şehrimize gelmiş ve Perapalasa inmiştir. yni zamanda Irak petrolleri ispekteri Bayker de şehrimize gelmiş bulunmaktadır.

TEPEBAŞI TİYATROSUNDA

Dram Kısmı

1. Birinciteşrin Perşembe akşamı saat 20 de

MAKBET

Yazan: W. Shakespeare. Türkçesi: M. Şükrü Erdem

FRANSIZ TİYATROSUNDA

Operet Kısmı

DUDAKLARIN

Yazan: Yves Mirande. Müzik: Maurice Yvain. Türkçesi: Ekrem Reşit

Çocuk Kısmı

FATMACIK

Yazan: Afif Obay. Müzik: Fehmi Ege

BUGÜNKÜ RADYO PROGRAMI

BUGÜN

ÖĞLE NEŞRİYATI:

Saat 12,30—12,50 Puâkla Türk musikisi. 12,50—13,05 Havadis. 13,05—13,25 Plâkla hafif müzik.

AKŞAM NEŞRİYATI:

Saat 18,30—19,30 Çay saati. Dans musikisi. 19,30—20,00 Yusuf Ziya Demirci tarafından: Millî danslar.

20,00—20,30 Türk musiki heyeti tarafından türkçe eserler. 20,30—21,00 Safiyenin iştirakile türkçe eserler ve halk şarkıları. 21,00—21,30 Plâkla sololar. 21,30—20,30 Stüdyo orkestrası.

1 — R. Vagner, Vorspiel zar Oper Lohengrin. 2 — 1. Lanner, Die Schönbrunner, Velzer. 3 — Bozedin, Serenade elave, aus suite (Moskva). 4 — Poncielli, "Gieconde" Tens der stande. 5 — Gervele, En revant. Esauisse 6 — Ceki ilbi, Apres ane petite Causerie. 7 — Offenberchv Hoffmans Erzahlsangen, (Parcalar). 8 — J. Brahas ause hengcies N. 1. B. Vlegelied. 22,30—23,00 Ajans haberi.

YARIN

ÖĞLE NEŞRİYATI:

Saat 12,30—13,50 Plâkla Türk musikisi. 12,50—13,05 Havadis. 13,05—13,25 Plâkla hafif müzik. 13,25—14,00 Muhtelif plâk. neşriyatı.

AKŞAM NEŞRİYATI:

Saat 18,30—19,30 Çay saati. Dans musikisi 19,30—20,00 Monolog Pişkin teyze tarafından. 20,00—20,30 Rifat ve arkadaşları tarafından. Türk musikisi.

20,30—21,00 Vedia Rızanın iştirakile Türk musikisi. 21,00—21,30 Plâkla sololar. 21,30—22,30 Stüdyo orkestrası.

1 — Suppe'lo Madehem und ken Mann, 2 — Jon. Strausa, Dynami den, Valzer. 3 — Sarasate, Spanischer Tanz. 4 — Leher, Dale Lastige Vittve. 5 — Boredin, Chor der Land leute. (Prins İgor). 6 — Tschaikovski Trepak, Russ. Tanz. 7 — Svendsen, Romanze pour Vialon et Orchestre. 8 — Dvorrak, Danse Slav (Cmoll). 9 — Schuman, Traumerie. 2230—23,00 Ajans havadisi.

Melih dün Romen boksörünü dövdü

(5 inci sayıfadan devam)

Birinci ravunt — Büyük bir asabiyet ve heyecan içinde karşı karşıya gelen iki boksör de kapalı bir vaziyette maça başladılar. Biribirlerinin gözlerine bakıp, sağa, sola geçip duracak boş yer arıyorlar... İlk yumruğu Melih savurdu. Romanyalının başına rastladı ve bunu başa, çeneye isabet eden yumruklar takip etti. Teodoresko, Kiryakoyu bayıltan sol yumruğunu bir türlü indiremiyor.

Buna mukabil son saniyede midesine şiddetli bir yumruk yedi.

İkinci ravunt — Melih çok atılgan... İlk hamlede bir kaç kroşe ile Romeni iplere taktı. Hemen geri çekilip kapanıyor. Kendini toparlıyan Romen de saldırıyor... Fakat Melih yüzünü, midesini o kadar güzel kapıyor ki... Teodoresko vuracak yer ararken çenesine, yüzüne, midesine mütemadiyen yumruk yiyor.

Bir ara Melih midesine şiddetli bir yumruk yeyince sağlı sollu yumruklarla atıldı. Sol yumruğu Teodereskonun sağ kaşının üzerine inerek bıçak gibi kesti. Kan fışkırmaya başladı. Romen boksörü kanları gösterince Melih yumruk yağmurunu kesti. İkinci ravunt böyle bitti.

Üçüncü ravunt — Bir dakikalık fasılada yüzündeki kanları silinen Romanyalı boksör bir hamle yaptı ise de karşılığını hemen aldı. Teodoresko açılıyor. Yumrukları şiddetlenmeye başladı. Buna rağmen Melihin çok güzel ayak oyunları karşısında şaşırıp hesap ve tahmininde aldanıyor. Melih de gittikçe hesaplı vuruyor. Geri, geri çekilip hasmını kandırıyor, sonra birdenbire ilerliyerek müthiş bir yumruk yağmuru yağdırıyor. Kroşeleri Teodoreskoyu çok sarsıyor. Romenin kaşı müthiş kanıyor.

Dördüncü ravunt — Melih diğer ravuntlardaki ataklarına devam ediyor. Mideye, çeneye karşılıklı yumruklar iniyor. Melihin müthiş bir kroşesi Romeni sendeletti ve yere düşürdü. Hakem dörde kadar saymadan Romen yerinden fırladı. Mukabil hücuma geçti. Sağ kaşı mütemadiyen kanadığından o tarafını koruyarak atılıyor. Akan kanlardan Romenin yüzü gözü kan içinde.. Melih ile sarıldıkları zaman kanlar Melihin vücudunu da boyuyor. Melih amansız yumruklar indiriyor, Romeni köşeden köşeye atıyor.

Beşinci ravunt — Melih saldırıyor, kovalıyor ve yetişince yumruğunu indiriyor. O kadar güzel vuruyor ve kapanıyor ki... Teodoresko akan kanları unutmuş sol yumruğunu ara sıra yapıştırıyor.

Altıncı ravunt — Melih Romeni yine iplere taktı. Bununla beraber eski ataklığı yok! Bir ara Romen hakeme, Melihin başına arkadan vurduğunu söyledi. Melih daha kapalı dövüşüyor. Romen toparlanıyor ve saldırıyor.

Yedinci ravunt — Fasılada menecerinden nasihat alan Melih yine hücuma geçti. Kroşeler karşılıklı işliyor. Vücut vücuda gelen iki boksör midelerini nerede ise delecekler... Melihin meneceri boyuna kordiyal içiyor.

Sekizinci ve son ravunt — Şayanı hayret!.. yedi ravunt dayak yiyen Romen boksörü burnundan fos, fos soluyarak atılıyor.,... açıldı, hem müthiş bir surette. Melihi sıkıştırıyor ve sol yumrukları çok iyi isabet ediyor. Nefesi kesilen Melih kapalı bir surette müdafaaya çekildi. Devreyi sona erdirmek istiyor. Buna mukabil Romen boksörü mütemadiyen yumruk sallıyor ve vuruyor...

Gong çaldı, maç bitti. Melih neş'eli bir surette yerine çekildi. Romen boksörü şaşkın... Fransızca:

— Ben diyor, maçı on ravunt biliyorum. Nasıl olur sekiz ravunt...

Kendisine mukavelenin böyle olduğu söylenince asabileşti ve ringten inmeden Melihe yeniden meydan okudu. Bu sefer ravunt adedini on iki olarak istiyor...

Melihin meneceri ise boksörün memur olduğunu, izin alabilirse bir ay içinde deniyi kabul edeceğini söyledi. Bununla da hırsını yenemiyen Romen boksörü bağırdı:

— İstanbulda hangi sıklette olursa olsun bütün boksörleri on iki ravuntluk çarpışmaya çağırıyorum. Seyirciler arasından sarışın bir genç ringe fırladı. Bu tanınmış Rum boksörlerinden Yorgostu:

— Ben, dedi. Teodoreskonun davetini kabul ediyorum ve gelecek pazara hazırım....

Melih alkışlar arasında banyoya giderken kendisini Şükrü Saraçoğlu ile general Fahrettin Altay çağırtarak tebrik ettiler. Sonra Teodoresko da çağırıldı. Ona da güzel dövüştüğü söylendi.

Teodoresko boks müsabakalarında dayak atmak olduğu gibi yemek de bulunduğunu söyledi.

Saat altıya geliyordu ki seyirciler yavaş yavaş dağıldılar.

Ayasofya müzesinde

iki esas üzerinde tamirlere başlandı; bütün Bizans eserleri müzede toplanacak

Kültür bakanlığı eski eserlerin tamirine son yıllar içinde pek fazla ehemmiyet vermeğe başlamıştır. Müzeler idaresine yolladığı bir tamimde İstanbulun türlü semtlerindeki eski ve tarihî kıymeti haiz eserlerin tesbit edilerek derhal tamirleri için keşif yapılmasını bildirmiştir.

Bakanlık bu arada Ayasofya müzesini de esaslı surette tamir ettirmeye karar vermiş ve icap eden tedbirleri almıştır. Evvelki gündenberi de Ayasofya müzesinin esaslı tamirine başlanmıştır. Müzeler direktörlüğü bu tarihî âbidenin restore esaslarına göre ayrı ayrı kısımları üzerinde yapılacak tamirler için keşifnamesile birlikte resimlerini de hazırlatmış bulunmaktadır.

Şimdilik müzenin tamiri iki kısım üzerinden yürüyecektir: Evvelâ on bin metre murabbaından fazla olan dış duvar yüzlerinin en ziyade garp cephesindeki yüzü ve eski çevreleri kâmilen raspa edilecek, yeniden harçla kapanması icap eden duvarlar sıvanacaktır. Bazı sıva altında kalmış taş silme kornişlerle satıhları mermer kaplı mahallerin eski şekilleri meydana çıkarılacaktır.

Bu sıva tamirile beraber Ayasofya avluhundaki birinci Mahmut devrine ait Türk mimarisindeki Darülsübyan binasının da (tuğla, taşla muhtelit duvar şeklini gösteren) esas bedenleri düzeltilecek ve taş kesimleri raspa ile derj sıvası yapılacaktır.

Birinci kısım tamir işi bittikten sonra ikinci kısma geçilecektir. Bu kısımda da Ayasofyanın kubbe, etek ve saçak kısımlariyle birlikte dört minarenin külâhları ve kurşunları vardır.

Ayasofyanın birinci ve ikinci narteksine giren orta kapıların mihverî köşelerinde ve mimar Sinan tarafından yapılan iki minarenin taş satıhlarında bir şey yoktur. Yalnız diğer tarafta bulunan ve ikinci Beyazıt devrine ait minarenin paratoner tesirile bozulmuş ve zedelenmiş olan bazı yontma taşları çıkarılarak yeniden yapılacaktır. Yeni yapılacak taşlar imtizaçlı bir surette işleneceklerdir.

Ayasofyanın ilk camie çevrildiği zaman yapılan tarihî tuğla minaresini bilezik şeklinde yapılmış yontma taş kısmı da çıkarılarak sıva altında örtülü kalan kısmı raspa suretile meydana konacaktır. Meydana çıkacak olan bu kısmın artistik bir güzelliği vardır.

Yapılacak tamirlerin ardından Ayasofyanın en mühim tamiri olarak eski öksüzler yurdu ile (kayyum hane) nin bugünkü vaziyeti gelmektedir. Bunlar kaldırıldıktan sonra geniş avlunun ortasında büyük lâme şeklinde bir havuz yapılacak, Bizans mimarisine ait kıymetli sütun ve kitabe taşları da buraya boydan boya iki sıra teşkil edecek şekilde konulacaktır. Bu iş bittikten sonra; avlu zemini tarhlanarak çiçeklenecektir. Abdülmecit zamanında mimar Fostani tarafından yapılmış olan avlu duvarları üzerindeki kötü taş ve demir parmaklıklar kaldırılarak Ayasofya için bir müze intibamı verecek bir duvar inşa edilecetkir. Bu arada müze avlusunda bulunan ve her biri büyük usta mimarlarımızın eserleri olan çok sanatlı türbelerin de ayrıca tamirlerine başkanacaktır.

Atinaya gidecek atletlerimiz seçildi

Atinada yapılacak olan 7 inci Balkan oyunlarına iştirak edecek atletlerimiz seçilmiştir.

100 metre: Semih, Vedat.

200 metre: Vedat, Raif.

400 metre: Melih, Fethi.

800 metre: Galip, Recep.

1500 metre: Galip, Rıza Maksut.

5000 ve 10.000 metre: Rıza Maksut.

110 metre manialı: Faik, Sedat.

400 metre manialı: Fethi, Sedat.

Yüksek atlama: Polat, Haydar.

Sırıkla yüksek atlama: Fethi, Haydar.

Üç adım: Polat, Fethi.

Gülle atma: İrfan, Veysi.

Disk ve Yunan diski: Veysi, Etem.

Çekiç atma: İrfan.

Cirit atma: Melih.

4X100 bayrak yarışı: Raif, Mehmet Ali, Vedat, Semih.

4X400 bayrak yarışı: Melih, Galip, Fethi, Recep.

Bu atletlerimiz çarşamba günü Romanya vapuriyle Pireye müteveccihen hareket edeceklerdir.

Kafileye atletizm federasyonu başkanı Vildan Aşir riyaset edecektir. Balkan komitesinde Türk delegesi olan Burhan Felek de Atinaya gidecektir.

Dün ve Yarın Tercüme Külliyatı

100 kitap olacaktır. 58 zi çıkmıştır. Müracaat mahalli: VAKIT kitap evi

Son söz: Romen boksörü çok teknik bir boksör. Ayni zamanda harikulâde nefesli... Dün Melihten yedi ravunt dayak yemesine rağmen sekizinci ravuntta açılışı ve hamleleri bunun bir delilidir. Bu nefes ve mukavemetini de tabiatile profesyonel oluşuna medyundur. Melih ise dün çok kıymetli amatör bir boksörümüz olduğunu gösterdi. Sağ yumrukları çok şiddetli ve sarsıcı... Ayak oyunları enfes, yalnız nefes yok... Eğer iki ravunt daha dövüşse idi puvandan çok kaybedeceği muhakkaktı... Gelecek haftayı bekliyelim.

Kiryakoyu bayıltan, Melihten dayak yiyen Teodoresko, Yorgosle ne yapacak?

YEKTA RAGIP ÖNEN

ABONE ŞARTLARI

	Yıllık	6 aylık	3 aylık	Aylık
Memleketimizde	750	420	235	110
Yabancı yerlere	1350	725	400	150
Posta birliğine girmiyen yerlere	180	960	500	180

Türkiyenin her posta merkezinde KURUN'a abone yazılır.

KURUN

YAZI VE YÖNETİM YERİ:

İstanbul, Ankara Caddesi, (VAKIT yurdu)

Telefon { İdare: 24370 / Yazı işleri: 21413

Telgraf adresi: KURUN İstanbul

Posta kutusu No. 46

VAKIT PROPAGANDA SERVİSİNDEN:

İlânla alâkadar Bankalar, müessesat, şirketler ve lüccaranın Nazarı Dikkatine:

KURUN ve HABER gazetelerinde neşredilecek ilânlara ait tarife aşağıda gösterilmiştir:

Birinci sayıfada başlık	Kuruş	500
Birinci sayıfada santimi	„	300
İkinci sayıfada santimi	„	100
Üçüncü ve dördüncü sayıfalarda santimi	„	50 - 35
İlân sayıfalarında santimi	„	30
Resmî ilânların santimi	„	20
Kitap, kitaphane, mektep, gazete ve hayır müesseseleri ilânatı santimi	„	20
Tüccarî mahiyeti haiz olmiyan küçük İlânlar yirmi kelimeye kadar	„	30
Küçük ilânların beş defası	„	100
Muhtaç sanatkârlar ve iş arıyanların ilânatı 10 kelimeye kadar meccanen		00

Devamlı yapılacak ilânat için tenzilât yapılır.

KURUN ve HABER gazetelerile yapılacak İlânlar için yalnız Ankara caddesinde VAKIT Yurdunda

PROPAGANDA

Servisine müracaat edilmelidir. Telefon: 24370

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 29700 lira olan 1350 ton sun'î portlant çimentosu 1—10—1936 perşembe günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 2227 lira 50 kuruşluk muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları, resmî gazetenin 7—5—1936 G. 3297 No. lu nüshasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış vesika ve tekliflerini ayni gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 145 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (1291)

Muhammen bedellerile miktar ve vasıfları aşağıda yazılı 2 gurup malzeme her biri ayrı ayrı ihale edilmek üzere 24 — 9 — 936 perşembe günü saat 10 da Haydarpaşada gar binası dahilindeki 1 inci işletme komisyonu tarafından açık eksiltme ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin hizalarında yazılı muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır.

1 — 40 adet vagon için çerçivesiz müstatil ayna 270×420, 30 adet çerçiveli bizute ayna (480×780) muhammen bedeli 173 lira 45 kuruş ve muvakkat teminatı 13 liradır.

2 — 140 adet muhtelif eb'atta dubl süt beyaz cam, 155 adet yeşil, 50 adet kızmızı dubl cam, 13 m2 kırmızı ve yeşil adi bina camı muhammen bedeli 1250 lira 5 kuruş ve muvakkat teminatı 9375 kuruştur. (1427)

Türk Hava Kurumu
Büyük Piyangosu

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir

6 ıncı keşide 11 Birinci teşrin 936 dadır.

Büyük ikramiya: 200.000 Liradır.

Ayrıca: 30.000, 20.000, 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (50.000) liralık iki adet mükâfat vardır

Saraçhanebaşı Horhor caddesi

YATI **HAYRİYE LİSESİ** Gündüz

Ana - İlk - Orta - Lise . Tam devre

Okulumuz bu yıl gördüğü teveccüh ve rağbetten dolayı ilk sınıflardan itibaren yabancı dil tedrisatına yeni bir teşkilâtla mühim bir istikamet verilmiştir. Kızlar kısmı ayrı bir dairededir. Mektebin hususî otobüsleriyle nehari talebe her gün evlerinden aldırılır. İstiyenlere tarifname gönderilir.

Kayıt için her gün saat 10 dan 16 ya kadar direktörlüğe müracaat edilmelidir. Telefon: 20530

KUMBARA

BİRE 1000 VEREN TARLADIR

TÜRKİYE ZİRAAT BANKASI

Dahiliye Vekâletinden:

1 — Ankarada Yenişehirde vilâyetler evi arkasındaki sahanın tesviye ve tanzimi işi kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — İşin muhammen keşif bedeli 7077 lira 89 kuruştur.

3 — Bu işe ait şartname ve evrak şunlardır:

A — Eksiltme şartnamesi.

B — Tesviyei türabiyeye ait fennî şartname.

C — Keşif cetveli.

D — Projedir.

4 — İstiyenler bu şartnameleri ve evrakı bedelsiz olarak Vekâlet Levazım Bürosundan alabilirler.

5 — Eksiltme 28 — 9 — 936 tarihinde saat 15,30 da Vekâlet binası içinde toplanacak satınalma komisyonunda yapılacaktır.

6 — Muvakkat teminat 531 liradır.

7 — Teklif mektupları yukarıda 5 inci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Dahiliye Vekâletine getirilerek eksiltme Komisyonu Reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek teklif mektupları gene 5 inci maddede yazılı saate kadar Reisliğe gelmiş bulunmaları şarttır. Teklif mektuplarının dış zarfları mühür mumu ile iyice kapatılmış olmaları şarttır. Postada vaki olacak gecikmeler kabul edilmez. (837) (1199)

KURUN

Gazetemize gönderilen yazılar, gazeteye girmek için ise, zarfının köşesine (gazete) kelimesi yazılmalıdır.

Karşılık istiyen okurlar, mektuplarına 10 kuruşluk pul koymalıdırlar.

Basılmıyan yazıları geri göndermekten, kıymetsiz yollanmış mektupların içine konulan paraların kaybolmasından, ilân olarak çıkan yazılardan dolayı, direktörlük, üstüne soru sorgu almaz.

Günü geçmiş sayılar 5 kuruştur

Adresini değiştiren aboneler 25 kuruş öderler.

Gazetemizde çıkan yazılarla resimlerin her hakkı salt kendisi içindir.

Mektep kitapları

Mektep kitaplarınızı kolaylıkla almak isterseniz Ankara caddesinde **"VAKIT„ Kitap Evinden geçiniz.** **Telefon: 24370**

KURUN Doktoru

Necaeddin Atasagun

Her gün 16,30 dan 20 ye kadar Lâlelide Tayyare apartımanlarında daire 2 numara 3 de hastalarını kabul eder. Cumartesi günleri 14 den 20 ye kadar muayene parasızdır.

Ademi iktidar
Bel gevşekliğine

en temiz bir ilâç SERVOİN dir. İhtiyarlara gençlik, yorgunlara dinçlik verir. Taşraya posta ile 175 kuruşa gönderilir. Sirkeci Merkez Eczanesi Ali Rıza.

Sahibi: ASIM US — VAKIT Matbaası
Neşriyat Direktörü: Refik A. Sevengil